

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 32 0 P 381412 22 Rev
Sarajevo, 17.08.2022. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija: Amra Hadžimustafić, kao predsjednica vijeća, Suad Kurtović i Emina Hulusija, kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužitelja: Ć. Dž., sin Dž., iz T., Ul. ..., protiv tužene: Republika Srpska, koju zastupa Republičko pravobranilaštvo Republike Srpske, Sjedište zamjenika u Bijeljini, Ulica Vuka Karadžića broj: 3., radi utvrđenja diskriminacije i određivanja sudske mjere osiguranja, odlučujući o podnesenoj reviziji tužitelja izjavljenoj protiv presude Kantonalnog suda u Tuzli broj: 32 0 P 381412 21 Gž 2 od 01.11.2021. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 17.08.2022. godine, donio je sljedeću:

P R E S U D U

Revizija se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Tuzli broj: 32 0 P 381412 20 P od 04.08.2021. godine i rješenjem Općinskog suda u Tuzli broj: 32 0 P 381412 20 P Mo od 04.08.2021. godine (ispravljenoj rješenjem Općinskog suda u Tuzli broj 32 0 P 381412 20 P od 21.09.2021. godine):

„I

Odbija se kao neosnovan zahtjev tužitelja kojim je tražio:

da se utvrdi da je tuženi povrijedio tužiteljevo pravo na jednako postupanje,, na način što je nezakonitim postupanjem donio odluku Vrhovnog suda Rs broj: 83 0 P 001846 15 Rev 2 od 30.06.2015. godine, čime je povrijeđeno tužiteljevo pravo na jednak tretman u odnosu na druga lica u sličnoj situaciji i što je inicirao postupak protivizvršenja pred Osnovnim sudom u Zvorniku, suprotno obligatornoj i konačnoj odluci Ustavnog suda BiH, broj. Ap 3466/11 od 15.04.2015. godine;

da se stavi van snage odluka Vrhovnog suda Rs broj: 83 0 P 001846 15 Rev 2 od 30.06.2015. godine i da se stavi van snage Rješenje o protivizvršenju Osnovnog suda u Zvorniku broj: 83 0 I 005223 16 I 4 od 16.11.2016. godine i postupak protivizvršenja obustavi i ukinu sve provedene radnje;

te da se obaveže tuženi da tužitelju naknadi troškove parničnog postupka.

Odbija se kao neosnovan prijedlog određivanja mjere osiguranja istaknut od tužitelja kojim je tražio da se odluči da se privremeno zastaje sa postupkom protivizvršenja u predmetu koji se pred Osnovni m sudom u Zvorniku vodi pod brojem 83 0 I 005223 16 I 4 do donošenja konačne odluke po ovoj tužbi.

III

Odbija se kao neosnovan zahtjev tuženog za troškove postupka.“

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Tuzli broj: 32 0 P 381412 21 Gž 2 od 01.11.2021. godine žalba tužitelja se odbija i prvostepena presuda potvrđuje u stavu I izreke, kao i stavu II izreke, koja u tom dijelu ima karakter rješenja.

Blagovremeno izjavljenom revizijom tužitelj pobija navedenu presudu drugostepenog suda u dijelu odluke o glavnoj stvari zbog povreda odredaba parničnog postupka iz člana 209. Zakona o parničnom postupku koja je učinjena u postupku pred drugostepenim sudom i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom revizijskom sudu da usvajanjem revizije pobijanu presudu preinači na način da usvoji tužbu i postavljeni tužbeni zahtjev, sa predloženom privremenom mjerom ili da ovu ukine i predmet vrati na ponovno suđenje drugom vijeću drugostepenog suda.

U odgovoru na reviziju tužena, osporavajući njenu dopuštenost i osnovanost, predlaže da se revizija odbaci, kao nedozvoljena, u protivnom odbije, kao neosnovana.

Revizija nije osnovana.

Ispitujući pobijanu presudu u svemu saglasno odredbama člana 241. Zakona o parničnom postupku („Službene novine FBiH“, broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), prema kojima se, saglasno odredbi člana 106. stav (1) Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku („Službene novine FBiH“, broj: 98/15), ima provesti postupak u ovoj pravnoj stvari - u daljem tekstu: ZPP- revizijski sud je utvrdio da ne postoje razlozi zbog kojih je revizija izjavljena, a ni razlozi na koje pazi po službenoj dužnosti.

Revident drugostepenu presudu pobija i zbog povrede odredaba parničnog postupka (član 240. stav 1. tačka 1. ZPP) a u obrazloženju revizije ne navodi u čemu se ogleda taj revizijski razlog, dosljedno čemu se ostvarenje navedenog revizijskog osnova nije moglo prihvatiti.

Nije ostvaren ni revizijski prigovor pogrešne primjene materijalnog prava.

Posebnom antidiskriminacijskom tužbom tužitelj u ovoj pravnoj stvari traži zaštitu od diskriminacije od strane tužene.

Osnovanost tužbenog zahtjeva tužitelj zasniva na činjeničnim tvrdnjama:

- a) Tužitelj je u postupku reforme pravosuđa 2004. godine imenovan na poziciju sudije Osnovnog suda u Bijeljini, a zatim na poziciju tužitelja Okružnog tužiteljstva u Bijeljini u Republici Srpskoj, gdje je obavljao dužnost od 08.03.2004. godine do 31.12.2011. godine, od kada obavlja dužnost tužitelja Kantonalnog tužilaštva TK-a na kom mjestu je i danas.
- b) U vrijeme vršenja svojih radnih obaveza na području tužene u Bijeljini kao i danas, tužitelj sa svojom porodicom je nastanjen u Tuzli.
- c) Radi obavljanja poslova u Bijeljini svakodnevno je putovao iz Tuzle u Bijeljini i obratno.
- d) Kako nisu bili plaćeni troškovi prijevoza po tužbi tužitelja za isplatu ovih presudom Osnovnog suda u Zvorniku, broj: 83 0 P 001846 09 P od 25.03.2009. godine odbijen je zahtjev tužitelja kao neosnovan, a po žalbi tužitelja Okružni sud u Bijeljini presudom broj: 83 0 P 001846 09 Gž od 22.09.2009. godine preinačava prvostepenu presudu u odbijajućem dijelu i usvaja zahtjev tužitelja u cijelosti.
- e) Tužitelju je dosuđen iznos od 29.580,70 KM na ime troškova prijevoza sa troškovima postupka i zateznim kamatama.
- f) Kako tuženi nije dobrovoljno isplatio ovaj iznos tužitelju, u oktobru mjesecu 2010. godine, u postupku prinudne naplate, tužitelj je naplatio ovaj iznos.
- g) Na presudu Okružnog suda u Bijeljini, tuženi je izjavio reviziju, pa Vrhovni sud Republike Srpske je usvojio i preinačio presudu Okružnog suda te potvrdio presudu Osnovnog suda od 25.03.2009. godine odlukom od 14.06.2011. godine - odbijen je zahtjev tužitelja.
- h) Tužitelj je izjavio apelaciju Ustavnom sudu BiH koji odlukom AP 3466/11 od 15.04.2015. godine odlučuje na način da uvažava apelaciju i odluku Vrhovnog suda Republike Srpske ukida.
- i) Ovom odlukom Ustavnog suda BiH konstatovano je da je povrijeđeno tužiteljevo pravo na pravično suđenje primjenom odredaba Ustava BiH i Evropske konvencije o ljudskim pravima i naloženo donošenje nove odluke u skladu sa ovim aktima.
- j) Vrhovni sud Republike Srpske je donio potpuno istu presudu i time uspostavio kontinuitet diskriminacije i kršenja prava tužitelja svojom novom presudom, broj. 83 0 P 001846 15 Rev 2 od 30.06.2015. godine.
- k) Odlukom Ustavnog suda BiH AP 3466/11 je esPLICITNO navedeno na koji način je izvršena diskriminacija tužitelja.
- l) Tužitelj je diskriminisan, a u smislu odredbe člana 2 stav 1 Zakona o zabrani diskriminacije na način da mu je oduzeto stečeno pravo rezistentnim i nezakonitim provođenjem postupka protivizvršenja, što je za posljedicu imalo uskraćivanje njegovih prava i sloboda na ravnopravnoj osnovi u svim oblastima života.
- m) Odluka Vrhovnog suda Republike Srpske od 30.06.2015. godine sadrži u sebi nekoliko oblika diskriminacije:
 - u toj odluci je, između ostalog, izražen stav da se na predmetno novčano potraživanje imaju primijeniti prekluzivni rokovi, iako iz odluke Ustavnog

suda od 15.04.2015. godine proizlazi da prihvataju stavove izražene u odluci Okružnog suda u Bijeljini od 22.09.2009. godine - stav da se radi o novčanom potraživanju kao vidu štete na koji se imaju primijeniti odredbe čl. 154 ZOO-a, te nema mjesta primjeni prekluzivnog roka,

- ako bi se primijenili prekluzivni rokovi, zaposlenici bi bili u obavezi svakih 6 mjeseci podnositi tužbu da ne bi došlo do prekluzije za potraživanja, a za 40 godina staža trebali bi 80 puta utužiti i 80 puta podnijeti prijedlog za izvršenje - 160 sudskih postupaka.
- Radna mjesta zaposlenicima Republike Srpske, zbog ovakvog pristupa i diskriminacije, nisu jednako dostupna uposlenicima koji žive u Federaciji BiH, a žele da rade putujući svakodnevno u entitet Republika Srpska,
- sa druge strane, nema diskriminacije za uposlenike koji u obrnutom smjeru putuju iz entiteta Republika Srpska u entitet Federacija BiH, jer u Federaciji BiH naknade za prijevoz uredno se isplaćuju, bez tužbi, uposlenicima.
- Kao dokaz da je učinjena diskriminacija primjenom prekluzivnih rokova i različitog postupanja Vrhovnog suda RS-a može se uzeti u obzir presuda Vrhovnog suda RS-a broj 85 0 Rs 060978 18 Rev od 19.04.2018. godine, a stav da se radi o prekluziji nemaju ni pravni sistemi u Bosni i Hercegovini - u F BiH ni Brčko distriktu niti Državni sud BiH niti zemlje u okruženju niti u Evropskoj uniji imaju takva stanovišta
- Reformom pravosudnog sistema u BiH iz 2002/2004 godina kao jedan od ciljeva bio je postavljen i povratak u ratu raseljene i izbjegle populacije, što je uključivalo i stvaranje pretpostavki za takav povratak na način da su djelatnici pravosudnog sistema različitih nacionalnosti bili motivisani da se upošljavaju na područja na kojima je nedostajalo stručnih kadrova one nacionalnosti koja nije dominantno većinska u odnosu na nacionalnost konkretnog sudije/tužitelja.
- U takvoj namjeri tužitelj je radio u Bijeljini, čime je doprinio poštivanju obaveze principa ravnopravne zastupljenosti konstitutivnih naroda. Ovakvom presudom, narušen je i o ovaj princip – ravnopravna zastupljenost konstitutivnih naroda.
- Tužitelj prepoznaje diskriminaciju ovom odlukom Vrhovnog suda Republike Srpske od 30.06.2015. godine i iz razloga što pravosudni sistem u Bosni i Hercegovini nema sud na nivou Bosne i Hercegovine za odlučivanje po pravnim lijekovima i usaglašavanja sudske prakse - Vrhovni sud BiH. Ovakav nedostatak diskriminiše tužitelja u odnosu na druge pravne sisteme zemalja u okruženju.
- U vrijeme donošenja osporene odluke Vrhovni sud Republike Srpske je zauzimao drugačija stanovišta - primjenjivao je zastarne, a ne prekluzivne rokove za odlučivanje o istim pravima, za što je primjer odluka Vrhovnog suda RS-a broj. 118 0 Rev 08 000304 od 24.12.2009. godine, iz čega proizilazi da Vrhovni sud Republike Srpske postupa selektivno.
- Vrhovni sud Republike Srpske je pristupio pogrešnom tumačenju odredaba Zakona o radu Republike Srpske - član 105, pa tužitelj prepoznaje diskriminaciju u odnosu na građane u pravnim sistemima gdje

se pravne norme pravilno tumače, te ako nisu u skladu sa Ustavom, pokreće se postupak ocjene ustavnosti.

- Stoga je tužitelj diskriminisan u odnosu na sve zaposlenike u pravnim sistemima gdje nema pogrešnog tumačenja odredbe
- Zbog ovakvog različitog pristupa - tumačenja odredaba Zakona o radu Republike Srpske, po izboru nosilaca pravosudnih funkcija od strane Visokog sudskog i tužilačkog vijeća, zbog primjene prekluzije i tumačenja odredaba Zakona o radu Republike Srpske je poteškoća, jer se neće prijavljivati predstavnici naroda koji predstavlja manjinu u Republici Srpskoj, što tužitelj prepoznaje kao diskriminaciju u odnosu na pravne sisteme, gdje se izbor nosilaca pravosudnih funkcija vrši bez ovih problema.
- Tužitelju nije poznat nijedan primjer da je sud poslodavcu primijenio prekluzivni rok u obrnutoj situaciji, pa je tužitelj diskriminisan u odnosu na poslodavca.
- Osporena odluka diskriminiše sudije i tužitelje u Republici Srpskoj u odnosu na sudije i tužioce u Federaciji BiH, obzirom da poslodavci u Federaciji BiH redovno isplaćuju ovo potraživanje i sudijama između ostalog - troškove prijevoza, što se potvrđuje odlukom Ustavnog suda BiH, broj: AP 2045/08 od 09.03.2011. godine.
- Slijedeći vid diskriminacije se sastoji u diskriminaciji uposlenika u Republici Srpskoj jer iz istog budžeta Republike Srpske se finansira i pravosuđe koje ovakvim odlukama štiti budžet Republike Srpske, odnosno pravosuđe je u sukobu interesa, jer nema poseban i odvojen sistem finansiranja.
- Radi zaštite budžeta Republike Srpske sve političke partije koje čine zakonodavnu i izvršnu vlast postupaju jedinstveno i složno.
- U Federaciji BiH postoji 10 kantona, vlast je sastavljena od različitih političkih stranaka, a mnogima od njih nije u interesu stabilnost budžeta. Ovo su razlozi za diskriminaciju zaposlenika pa i tužitelja koji se finansiraju iz budžeta Republike Srpske.
- Primjenom prekluzivnih rokova, kako se tumače odredbe Zakona o radu Republike Srpske diskriminišu se svi zaposlenici Republike Srpske u odnosu na zaposlenike u drugim pravnim sistemima.
- Tužitelj je navedenom odlukom diskriminisan, jer je u spornoj odluci prekluzivni rok primijenjen retroaktivno, suprotno svim standardima u drugim pravnim sistemima, jer tužitelj smatra da je trebalo primijeniti opšti zastarni rok kod odlučivanja o njegovom zahtjevu - trogodišnji rok.
- Diskriminacija je izražena u činjenici da odluku Vrhovnog suda Republike Srpske nije moguće promijeniti odlukom o ocjeni ustavnosti i zakonitosti.
- Radi ostvarivanja svojih prava tužitelj se obraćao: Visokom sudskom i tužilačkom vijeću BiH, Evropskom sudu za ljudska prava, Instituciji Ombudsmena u BiH, Ambasadi SAD-a u BiH, OHR-u - Vijeće za implementaciju mira u BiH, te OHR-u za visokog predstavnika.

- Udruženje sudija Republike Srpske je stavljalo inicijativu za pokretanje postupka ocjene ustavnosti Zakona o platama i drugim naknadama sudija i tužilaca u Republici Srpskoj,
- O pogrešnom tumačenju odredaba Zakona o radu Republike Srpske i primjeni prekluzivnog roka zauzimana su stanovišta u naučnim radovima - Jadranka Stojanović sudija Vrhovnog suda Republike Srpske, te povrede prava na pravično suđenje.
- Po prijedlogu za izvršenja, u kom postupku je naplatio iznos od 29.580,70 KM, nakon odluke Vrhovnog suda RS-a od 30.06.2015. godine pokrenut je postupak protivizvršenja.
- U postupku protivizvršenja, tuženi traži da mu tužitelj isplati oko 45.000,00 KM glavnog duga i kamata, s tim da nije jasno koji iznos je određen za isplatu zatezних kamata.
- Po protivizvršenju Tužilaštvo Tuzlanskog kantona je Ministarstvu finansija TK-a dostavilo rješenje o izvršenju i zahtjev za naplatu po protivizvršenju navedenog iznosa.
- Tužiteljeva plata je u ovom momentu opterećena do 1/2, uzimanjem kredita za operativni zahvat njegovog sina.
- Kako se neće tuženi moći naplatiti iz tužiteljeve plate, a ostali članovi domaćinstva su supruga - nezaposlena, dvoje djece - učenici, jedan sin – student, ukupno njih petoro izdržava se od tužiteljeve plate, radi namirenja po protivizvršenju, doći će pod udar stan u kome tužitelj živi sa svojom petočlanom porodicom u T., Ulica ...
- U takvoj situaciji, tužitelj vidi da bi mogao ostati bez stana što bi imalo nenadoknadivu štetu za tužitelja i njegovu porodicu.

Odlučujući o predmetnom tužbenom zahtjevu tužitelja, zasnovanom na izloženom činjeničnom osnovu, prvostepeni sud prihvata opstojnost činjeničnih tvrdnji:

- da tužitelj. kao nosilac pravosudne funkcije u Osnovnom sudu Bijeljina te kasnije kao tužitelj u Tužilaštvu u Bijeljini, obratio se sa tužbom Osnovnom sudu u Zvorniku radi ostvarivanja prava - isplate neisplaćenog regresa za godišnji odmor u 2006. godini sa kamatom i parničnim troškovima kao i zahtjev za isplatu na ime putnih troškova na relaciji Tuzla - Bijeljina i Bijeljina - Tuzla za period 08.03.2004. do 14.11.2008. godine, Osnovni sud u Zvorniku presudom broj: 83 0 P 001846 07 P od 25.03.2009. godine je odbio zahtjev tužitelja da se tuženi obaveže da mu na ime putnih troškova za navedeni period na navedenoj relaciji isplati iznos od 16.478,00 KM sa zateznom kamatom od dospijeca mjesečnih putnih troškova kao i zahtjev da se tužena obaveže da mu ubuduće na isti način plaća putne troškove dok se ne promijene okolnosti koje opravdavaju prestanak obaveze plaćanja,
- odlučujući o izjavljenoj žalbi tužitelja Okružni sud u Bijeljini presudom broj: 83 0 P 001846 09 Gž od 24.09.2009. godine žalbu tužitelja uvažava u odbijajućem dijelu i obavezuje tuženog da tužitelju isplati na ime putnih

- troškova do 14.11.2008. godine 16.478,00 KM sa troškovima postupka i troškovima žalbenog postupka,
- tužitelj je pokrenuo izvršni postupak radi naplate dosuđenog potraživanja te naplatio ukupni iznos 29.580,70 KM na ime troškova prijevoza sa troškovima postupka i zateznim kamatama u oktobru mjesecu 2010. godine prije okončanja revizijskog postupka protiv presude Okružnog suda u Bijeljini,
 - presudom Vrhovnog suda Republike Srpske od 14.06.2011. godine, revizija tužene se usvaja, presuda Okružnog suda u Bijeljini od 24.09.2009. godine preinačava, dok se žalba tužitelja odbija i presuda Osnovnog suda u Zvorniku od 25.03.2009. godine potvrđuje u odbijajućem dijelu,
 - dana 19.07.2011. godine tuženi, kao izvršenik podnosi prijedlog za protivizvršenje na spis Osnovnog suda u Zvorniku broj: 83 0 I 005223 10 I,
 - iz prijedloga za protivizvršenje proizlazi da je tužitelju isplaćen iznos od 29.580,70KM, za koji iznos traži da se nalaže tražiocu izvršenja Ć. Dž. da u roku od 8 dana vrati izvršeniku taj novčani iznos ,
 - tuženi kao protivizvršenik dana 25.03.2014. godine Osnovnom sudu u Zvorniku je dostavio prijedlog za protivizvršenje iz kog proizilazi da na osnovu pravosnažnog rješenja tog suda od 06.12.2013. godine, a na prijedlog izvršenika - tražioca izvršenja Republika Srpska traži da se protiv tražioca izvršenja protivizvršenika Ć. Dž. odredi izvršenje radi naplate iznosa od 29.580,70 KM sa kamatom počev od 22.10.2010. godine, računajući i troškove izvršnog postupka na novčanom potraživanju – plati protivizvršenika zapljenom i prenosom do ½ u korist izvršenika,
 - Osnovni sud u Zvorniku 07.05.2014. godine donosi rješenje o protivizvršenju i odlučuje da se dozvoljava predloženo izvršenje po prijedlogu, protiv izvršenika Ć. Dž., radi naplate iznosa od 29.580,70 KM sa zakonskom kamatom na ovaj iznos od 22.10.2010. godine pa do isplate na novčanom potraživanju – plati Ć. Dž. koju ostvaruje u Kantonalnom tužilaštvu Tuzlanskog kantona, Tuzla, zapljenom i prenosom do ½ plate u korist protivtražica izvršenja, te se nalaže Kantonalnom tužilaštvu Tuzlanskog kantona Tuzla da iznos od ½ plate protivizvršenika Ć. Dž., isplaćuje mjesečno prenosom na žiro račun protiv tražioca izvršenja,
 - Osnovni sud u Zvorniku 08.12.2014. godine dostavlja Kantonalnom tužilaštvu TK Tuzla dopis kojim se dostavlja pravosnažno rješenje o protivizvršenju od 07.05.2014. godine, radi izvršenja na plati protiv izvršenika Ć. Dž.,
 - Rješenjem Vrhovnog suda Republike Srpske od 10.02.2015. godine, odlučujući o reviziji protivizvršenika, protiv rješenja Okružnog suda u Bijeljini, broj: 83 0 I 005223 14 Gž4 od 14.09.2014. godine, se odlučuje i revizija se odbacuje,
 - iz ovog rješenja proizlazi da je protiv rješenja o protivizvršenju od 07.05.2014. godine uloženi prigovor protivizvršenika te je rješenjem Osnovnog suda u Zvorniku od 02.07.2014. godine odbijen prigovor protivizvršenika, drugostepenim rješenjem Okružnog suda u Bijeljini od

12.09.2014. godine žalba protivizvršenika je odbijena i prvostepeno rješenje potvrđeno.

Nadalje, kako to poprma prvostepeni sud:

- Tužitelj je dana 29.08.2011. godine podnio apelaciju Ustavnom sudu BH protiv presude Vrhovnog suda Republike Srpske broj: 83 0 P 0018 46 09 Rev od 14.06.2011. godine i presude Osnovnog suda u Zvorniku 83 0 P 0018 46 07 P od 25.03.2009. godine i zahtjev za donošenje privremene mjere kojom bi Ustavni sud obustavio protivizvršenje u predmetu Osnovnog suda u Zvorniku broj: 83 0 I 005223 10 I do donošenja odluke o apelaciji.
- Odlukom o dopustivosti i meritumu Ustavnog suda BiH broj: AP 3466/11 od 11.04.2015. godine je utvrđena povreda člana II/3 točka e) Ustava BiH i člana 6. stav 1 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u narednom tekstu EKLJP), ukida se presuda Vrhovnog suda Republike Srpske broj: 83 0 P 001846 09 Rev od 14.06.2011. godine, predmet vraća Vrhovnom sudu Republike Srpske koji je dužan po hitnom postupku donijeti novu odluku u skladu sa navedenim odredbama Ustava BiH i EKLJP, te nalaže se Vrhovnom sudu RS-a da u skladu sa članom 72 stav 5 Pravila Ustavnog suda BiH obavijesti Ustavni sud BiH o preduzetim mjerama s ciljem izvršenja ove odluke.
- Prema sadržini odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine slijedi da je zaključak Ustavnog suda da postoji povreda prava na pravično suđenje iz člana 2/3 e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda zbog toga što je Vrhovni sud arbitrarno primijenio pravo kada je nedostatak pratećih propisa protumačio na način da se izgubilo određeno pravo utemeljeno u zakonu, te kada taj sud, preinačujući drugostepenu presudu i odbijajući tužiteljev - apelantov tužbeni zahtjev nije sagledao argumentaciju koju je iznio žalbeni sud niti je dao obrazloženje iz kojeg bi se mogli vidjeti njegovi stavovi o pitanjima na kojima je drugostepeni sud temeljio svoju odluku.
- Prema mišljenju Ustavnog suda činjenica da pratećim propisima nije definirano pravo koje je utvrđeno zakonom, a imajući u vidu praksu Ustavnog suda (citiranu u odluci Ustavnog suda), ne može se u okviru redovnih sudova protumačiti kao gubitak prava za apelanta pa da stoga Ustavni sud smatra da je Vrhovni sud u konkretnom slučaju arbitrarno primijenio predmetnu zakonsku odredbu.
- Ustavni sud u svojoj odluci podsjeća da je Visoko sudsko i tužilačko vijeće izabralo tužitelja - apelanta za sudiju u Osnovnom sudu u Bijeljini i da tumačenje člana 14. Zakona na način na koji je to uradio Vrhovni sud, prema mišljenju Ustavnog suda onemogućava politiku VSTV-a i mogućnost da jedna osoba sa prebivalištem u jednom gradu biva izabrana na dužnost sudije ili tužitelja u drugom gradu, da štoviše moglo bi se govoriti i o diskriminaciji i to ne samo u odnosu na ostale nosiocu javnih

funkcija već i u okviru samih sudija koji dolaze iz sjedišta suda i koji dolaze iz drugih gradova i općina za koju kako navode i tužitelj – apelant i žalbeni sud nema opravdanja koje bi zadovoljilo kriterije nediskriminacije, da su naime prema članu 27. Zakona o VSTV-u potpuno isti uvjeti propisani za imenovanje sudija osnovnih sudova u Republici Srpskoj, osnovnog suda Distrikta Brčko BiH i općinskih sudova u Federaciji BiH pri čemu nije postavljen uvjet da kandidat za sudiju mora dolaziti samo iz sjedišta suda, da naprotiv sama politika VSTV-a s ciljem osiguranja neovisnosti i nepristrasnosti sudija i tužitelja dovodi do češćeg imenovanja sudija i tužitelja izvan njegovih prebivališta i da takva situacija zahtijeva priznanje zakonskog prava sudija i tužitelja na naknadu na ime putnih troškova od mjesta prebivališta do mjesta sjedišta suda. Ustavni sud ističe da je tužitelj - apelant obavljajući dužnost sudije svakodnevno putovao na relaciji Tuzla - Bijeljina i nazad (udaljenost 68,31 km) a da mu pri tome nisu priznata prava na naknadu troškova putovanja, prava na službeni stan niti prava na odvojeni život, ukazujući i na odluku o posebnim pravima i naknadama izabranih i postavljenih osoba zaposlenih u tijelima državne uprave dužnosnicima priznata navedena prava, a kao kriterij za ostvarivanje prava na naknadu putnih troškova propisana je udaljenost mjesta stalnog boravka od mjesta rada više od 50 km.

- Zasnivajući svoj tužbeni zahtjev za utvrđenje da je tuženi povrijedio njegovo pravo na jednako postupanje, i da je diskriminiran, na odredbama Zakona o zabrani diskriminacije u BiH (Službeni glasnik BiH broj 59/09 i 66/16), tužitelj ukazuje na sadržinu odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP-3466/11 od 15.04.2015. godine kojom je usvojena njegova apelacija.
- Iz provedenih dokaza proizlazi da je u postupanju, nakon donošenja odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine o apelaciji tužitelja, Vrhovni sud Republike Srpske donio odluku broj: 83 0 P 001846 15 Rev 2 od 30.06.2015. godine kojom je revizija tužene djelimično usvojena, presuda Okružnog suda u Bijeljini od 24.09.2009. godine i presuda Osnovnog suda u Zvorniku od 25.03.2009. godine ukinuta u dijelu kojim je odlučeno o zahtjevu tužitelja na ime troškova prijevoza za period od 08.03.2004. godine do 31.05.2006. godine i u tom dijelu tužba je odbačena, a u preostalom dijelu a kojim je presudom Okružnog suda u Bijeljini od 24.09.2009. godine tužena obavezana da tužitelju na ime troškova prijevoza za period od 01.06.2006. godine do 14.11.2008. godine isplati 8.494,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 14.11.2008. godine, te da mu ubuduće na isti način plaća sve dok se ne promijene okolnosti koje opravdavaju prestanak obaveze plaćanja revizija je odbijena, te je tuženi obavezan da tužitelju na ime troškova parničnog postupka isplati iznos od 1.253,60 KM umjesto iznosa od 2.279,00 KM.
- Prema sadržini obrazloženja presude Vrhovnog suda Republike Srpske slijedi da sud nalazi da kada se ima u vidu da je tužitelju zakonom priznato pravo na putne troškove u koje bez sumnje spadaju i troškovi prijevoza od mjesta stanovanja do posla i natrag, da je pravilan zaključak

drugostepenog suda te sama činjenica što tuženi internim aktima nije regulisao pravo tužitelja na troškove prijevoza ne može uticati na njegovo pravo da mu se ti troškovi priznaju u visini povratne karte u javnom saobraćaju.

- Nadalje, iz sadržine obrazloženja presude Vrhovnog suda Republike Srpske proizlazi zaključak suda da obzirom da se radi o potraživanju tužitelja iz radnog odnosa, da se pravilno revizijom tuženog ukazuje da je tužba tužitelja neblagovremena shodno odredbama člana 105. Zakona o radu Republike Srpske za njegovo potraživanje od 08.03.2004. do 31.05.2006. godine jer je tužba podnesena prvostepenom sudu dana 31.05.2007. godine, zbog čega je sud shodno citiranim odredbama Zakona o parničnom postupku odlučio kao u stavu I izreke presude – ukinuo prvostepenu i drugostepenu presudu u dijelu u kojem je odlučeno o zahtjevu tužitelja na ime troškova prijevoza za period od 08.03.2004. godine do 31.05.2006. godine i odbacio tužbu tužitelja.
- Rješenjem Osnovnog suda u Zvorniku od 27.08.2015. godine odlučujući po prijedlogu za protivizvršenje, sud donosi rješenje i obustavlja se postupak protivizvršenja i ukidaju se sve provedene izvršne radnje u postupku protivizvršenja, a iz obrazloženja proizilazi da je rješenjem od 07.05.2014. godine sud dozvolio predloženo protivizvršenje radi naplate novčanog potraživanja u iznosu 29.580,70 KM sa ostalim sadržajem rješenja o protivizvršenju, te navodom da je u toku daljeg postupka, protivizvršenik podneskom 17.04.2015. godine obavijestio sud da je Ustavni sud BiH svojom odlukom AP 3466/11 ukinuo presudu Vrhovnog suda Republike Srpske koja je poslužila za protivizvršenje zbog čega je predložio da se postupak protivizvršenja obustavi.
- Nakon prijema podneska protivizvršenika od 17.04.2015. godine, sud je podneskom od 14.05.2015. godine obavijestio Ministarstvo finansija TK-a da zastane sa postupkom po predmetnom rješenju o protivizvršenju.
- Okružni sud u Bijeljini, rješenjem broj 83 0 I 005223 15 Gž 5 od 05.02.2016. godine u postupku protivizvršenja po prijedlogu za protivizvršenje protivtražioca izvršenja Republika Srpska – Osnovni sud u Bijeljini protiv protivizvršenika Ć. Dž. radi prinudne naplate, odlučujući o žalbi protivizvršenika na rješenje Osnovnog suda u Zvorniku od 27.08.2015. godine odlučuje da se žalba uvažava, prvostepeno rješenje se ukida i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovni postupak,
- U ponovnom postupku Osnovni sud u Zvorniku rješenjem od 16.05.2016. godine odlučuje: djelimično obustavlja postupak protivizvršenja u dijelu isplate iznosa od 8.494,00 KM (na ime troškova prijevoza za period od 01.06.2006. – 14.11.2008. godine) uvećan za iznos zakonske zatezne kamate od 14.11.2008. godine do 22.10.2010. godine i troškova postupka u iznosu od 1.253,60 KM, dok u preostalom dijelu ostaje na snazi rješenje o protivizvršenju broj: 83 0 I 005223 11 I 3 od 07.05.2014. godine.
- Iz sadržaja obrazloženja navedenog rješenja slijedi da je postupajući po prijedlogu protivtražitelja izvršenja od 25.03.2014. godine prvostepeni sud donio rješenje o protivizvršenju 07.05.2014.godine kojim je dozvolio

predloženo protivizvršenje radi naplate novčanog potraživanja u iznosu od 29.580,70 KM sa zakonskom zateznom kamatom na ovaj iznos od 22.10.2010. godine pa do isplate i to na novčanom potraživanju - plati protivizvršenika, da je ovo rješenje o protivizvršenju doneseno na osnovu izvršne isprave, presude Vrhovnog suda Republike Srpske broj 83 0 P 001846 09 Rev od 14.06.2011. godine kojom je presuda Okružnog suda u Bijeljini broj 83 0 P 001846 09 Gž od 24.09.2009. godine preinačena i presuda Osnovnog suda u Zvorniku broj 83 0 P 001846 09 P od 25.03.2009. godine potvrđena u odbijajućem dijelu, da je ovo rješenje o izvršenju postalo pravosnažno 12.09.2014. godine, da je u daljem toku postupka protivizvršenik podneskom od 17.04.2015. godine obavijestio prvostepeni sud da je Ustavni sud Bosne i Hercegovine svojom odlukom broj AP-3466/11 ukinuo presudu Vrhovnog suda Republike Srpske koja je poslužila za protivizvršenje zbog čega je predložio da se postupak protivizvršenja obustavi, pa je prvostepeni sud imajući u vidu da je navedenom odlukom Ustavnog suda BiH ukinuta navedena presuda Vrhovnog suda Republike Srpske od 14.06.2011. godine koja je izvršna isprava u ovom postupku protivizvršenja odlučio da postupak protivizvršenja obustavi na osnovu člana 63. ZIP-a, da odluka prvostepenog suda nije pravilna, da je u vrijeme donošenja pobijanog rješenja 27.08.2015. godine već bila donesena odluka Vrhovnog suda Republike Srpske broj 83 0 P 001846 15 Rev 2 od 30.06.2015. godine, dakle da i dalje postoji izvršna isprava tražitelja izvršenja Ć. Dž. za isplatu iznosa od 8.494,00 KM na ime troškova prevoza za period od 01.06.2006. godine do 14.11.2008. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 14.11.2008. godine kao i troškova postupka u iznosu od 1.253,60 KM te da se u tom dijelu ne bi moglo tražiti protivizvršenje onoga što je tražilac izvršenja Ć. Dž. naplatio od izvršenika Republike Srpske - Osnovi sud Bijeljina, dok u ostalom dijelu preko iznosa dosuđenog stavom II izreke navedene presude Vrhovnog suda Republike Srpske od 30.06.2015. godine postoji izvršna isprava za postupak protivizvršenja tražitelja protivizvršenja protiv istog protivizvršenika Ć. Dž. do isplaćenog iznosa koji je isplaćen protivizvršeniku odnosno tražiocu izvršenja,

dakle, da ne postoji osnov da se postupak protivizvršenja u potpunosti obustavi osim u onom dijelu u kome je revizija odbijena navedenom odlukom Vrhovnog suda od 30.06.2015. godine, dok u ostalom dijelu u kojem je istom odlukom revizija uvažena i dalje postoji osnov za protivizvršenje, nadalje da je na to osnovano ukazala žalba tražitelja protivizvršenja, te da se ne može smatrati da je navedenom odlukom Ustavnog suda BiH konačno ukinuta izvršna isprava za protivizvršenje jer je istom odlukom predmet vraćen Vrhovnom sudu Republike Srpske koji je dužan da po hitnom postupku donese novu odluku i da je tu odluku ovaj Vrhovni sud i donio.

Tražitelj izvršenja-protivizvršenik Ć. Dž. Osnovnom sudu u Zvorniku je dana 17.09.2016. godine podnio prigovor na rješenje istoga suda od 16.05.2016. godine o

kojem Osnovni sud u Zvorniku, odlučuje rješenjem od 16.11.2016. godine na način da ovaj odbija kao neosnovan, te se navedeno rješenje u cijelosti održava na snazi.

Iz obrazloženja ovog rješenja proizlazi hronologija prijedloga za izvršenje i prijedloga za protivizvršenje, te se navodi da shodno navedenom, a imajući u vidu odluku - presudu Vrhovnog suda Republike Srpske broj: 83 0 P 001846 15 Rev od 30.06.2015. godine, upute Okružnog suda u Bijeljini navedene u rješenju od 05.02.2016. godine, te prijedlog protivtražioca izvršenja od 26.04.2016. godine, sud je donio rješenje 16.05.2016. godine shodno članu 63. i 56. ZIP-a. U obrazloženju rješenja navodi se sadržaj prigovora i pozivanje u prigovoru na odluku Ustavnog suda BiH, broj: AP 3466/11 od 15.04.2015. godine kojom je ukinuta odluka Vrhovnog suda RS-a od 14.06.2011. godine i vraćen predmet sudu na donošenje nove odluke, te navod podnosioca prigovora, da u ovoj odluci Ustavnog suda se navodi da se radi o novčanom potraživanju, kao šteti, za koje se primjenjuje član 154. u vezi sa članom 185. ZOO-a, te se može osporavati potraživanje samo prigovorom zastare, te da Vrhovni sud RS-a nije izvršio odluku Ustavnog suda BiH od 15.04.2015. godine.

Iz obrazloženja proizlazi da Odlukom Okružnog suda u Bijeljini od 05.02.2016. godine ukinuto je rješenje Osnovnog suda u Zvorniku od 27.08.2015. godine kojim je obustavljen postupak protivizvršenja uz date upute o postupanju u smislu odluke Vrhovnog suda RS-a od 30.06.2015. godine pa postupajući po navedenim uputama i prijedlogu protivtražioca izvršenja od 26.04.2016. godine doneseno je rješenje 16.05.2016. godine, zbog čega ne stoji prigovor protivizvršenja da postoji nepravilnost u konkretnom slučaju u osporenom rješenju.

Odlučujući o žalbi izvršenika Ć. Dž. na rješenje Osnovnog suda u Zvorniku od 16.11.2016. godine Okružni sud u Bijeljini rješenjem od 17.03.2017. godine odlučuje: žalba se odbija i prvostepeno rješenje potvrđuje. Iz obrazloženja navedenog rješenja proizlazi da je isto doneseno po uputama toga suda na osnovu presude Vrhovnog suda RS-a od 30.06.2015. godine u odnosu na isplatu iznosa od 8.494,00 KM na ime troškova prijevoza za period od 01.06.2006. do 14.11.2008. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 14.11.2008. godine kao i troškova postupka u iznosu od 1.253,60 KM, te je Osnovni sud našao da se u tom dijelu ne može tražiti protivizvršenje onog što je Ć. Dž. kao tražilac izvršenja naplatio od Republike Srpske, Osnovnog suda u Bijeljini, kao izvršenika. U obrazloženju rješenja, dalje se navodi da je u preostalom dijelu navedena presuda izvršna isprava za postupak po prijedlogu tražioca protivizvršenja do neplaćenog iznosa koji je protivizvršeniku isplaćen, a Odluka Osnovnog suda u Zvorniku od 25.03.2009. godine i Okružnog suda u Bijeljini od 24.09.2009. godine – presude se ukidaju u dijelu u kojem je odlučeno po zahtjevu tužioca na ime troškova prijevoza za period od 08.03.2004. godine do 31.05.2006. godine i u tom dijelu tužba se odbacuje. U preostalom dijelu, kojim je navedenom presudom Okružnog suda u Bijeljini tužena obavezana da tužiocu na ime troškova prijevoza za period od 01.06.2006. - 14.11.2008. godine isplati 8.494,00 KM sa kamatom od 14.11.2008. godine i da mu ubuduće na isti način plaća putne troškove sve dok se ne promijene okolnosti koje opravdavaju prestanak obaveze plaćanja, revizija je odbijena i tužena obavezana tužiocu namiriti troškove 1.253,60 KM. Protivtražilac izvršenja je posebnim podneskom smanjio iznos

potraživanja za iznos od 8.494,00 KM pa je sud rješenjem, cijeneći navedene presude, djelimično obustavio postupak protivizvršenja na koji način je preciziran rješenjem 16.05.2016. godine. Iz rješenja proizilazi sadržaj žalbe i pozivanje na odredbu člana 154. u vezi sa članom 155. ZOO-a te iz obrazloženja rješenja proizilazi da odluka Vrhovnog suda RS-a od 30.06.2015. godine jeste nova odluka, ali je donesena u istom postupku u kome je taj sud ponovo odlučivao o žalbi izvršenika, odnosno protivtražioca izvršenja, s pozivom na pravno shvatanje Ustavnog suda dato u apelacionoj odluci i donio navedenu presudu iz kog razloga je neosnovan žalbeni prigovor.

Osnovni sud u Zvorniku 26.04.2017. godine Kantonalnom tužilaštvu TK Tuzla dostavlja dopis u kom se navodi da se dostavlja pravosnažno rješenje o protivizvršenju od 07.05.2014. godine, a koje je pravosnažno 12.09.2014. godine, pravosnažno rješenje od 16.05.2016. godine koje je pravosnažno 17.03.2017. godine i prijedlog za protivizvršenje tražioca protivizvršenja Republika Srpska, Osnovni sud u Bijeljini od 25.03.2014. godine i podnesak tražioca protivizvršenja od 26.04.2016. godine, radi izvršenja na plati protivizvršenika Ć. Dž. iz T. pozivom na odredbe Zakona o izvršnom postupku. Osnovni sud u Zvorniku dopisom od 08.11.2017. godine Kantonalnom tužilaštvu TK Tuzla šalje obavijest da su 03.05.2017. godine primili pravosnažno rješenje o protivizvršenju od 07.05.2014. godine, a koje je pravosnažno 12.09.2014. godine, pravosnažno rješenje od 16.05.2016. godine koje je pravosnažno 17.03.2017. godine i prijedlog za protivizvršenje tražioca protivizvršenja Republika Srpska, Osnovni sud u Bijeljini od 25.03.2014. godine i podnesak tražioca protivizvršenja od 26.04.2016. godine, radi izvršenja na plati protivizvršenika Ć. Dž. iz T., te shodno navedenom potrebno je odmah obavijestiti sud o postupanju po navedenim rješenjima.

Dževad Ćejvanović dana 06.10.2015. godine i 09.11.2015. godine podnosi apelaciju Ustavnom sudu BiH protiv presude Vrhovnog suda RS-a, broj: 83 0 P 001846 15 Rev od 30.06.2015. godine. dopunjujući ovu dana 07.06.2016. godine, te osporio rješenje Okružnog suda u Bijeljini, broj. 83 0 I 005223 15 Gž od 05.02.2016. godine, te je ponovo dopunio apelaciju 20.01.2017. godine, kojom je tražio donošenje privremene mjere protiv rješenja Osnovnog suda u Zvorniku, broj: 83 0 I 005223 16 I 4 od 16.11.2016. godine, te je ujedno ovo rješenje osporio apelacijom. Takođe, apelant je 10.05.2017. godine u dopuni apelacije tražio donošenje privremene mjere protiv rješenja Okružnog suda, broj: 83 0 I 005223 17 Gž 6 od 17.03.2017. godine, da je ujedno osporio ovo rješenje.

Presudom Ustavnog suda BiH, broj. AP 4521/15 od 10.04.2018. godine se odlučuje i odbija kao neosnovana apelacija Ć. Dž. protiv presude Vrhovnog suda RS-a broj: 83 0 P 001846 15 Rev od 30.06.2015. godine, odbacuje se kao neosnovana apelacija podnesena protiv rješenja Okružnog suda u Bijeljini, broj. 83 0 I 005223 15 Gž od 05.02.2016. godine, zbog toga što je preuranjena, odbacuje se kao neosnovana apelacija protiv rješenja Osnovnog suda u Zvorniku, broj: 83 0 I 005223 16 I 4 od 16.11.2016. godine i rješenja Okružnog suda u Bijeljini, broj: 83 0 I 005223 17 Gž 6 od 17.03.2017. godine, zbog toga što je *ratione materiae* inkompatibilna sa ustavom Bosne i Hercegovine.

Iz sadržaja presude Ustavnog suda BiH proizlazi iznošenje sadržaja odluka u odnosu na koje je izjavljena apelacija te navod iz apelacije. Apelant se poziva na povredu prava na pravično suđenje iz člana II/3 točka e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, pravo na imovinu iz člana II/3 točka k) Ustava BiH i člana I Protokola 1 uz Evropsku konvenciju, zabranu diskriminacije iz člana II/4 Ustava BiH i člana 14 Evropske konvencije te člana 2. stav 1. i člana 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima i člana 7. Međunarodnog pakta o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima.

Ustavni sud BiH, analizirajući navode iz apelacije u pogledu odluke Vrhovnog suda Republike Srpske od 30.06.2015. godine zaključuje da imajući u vidu navedeno obrazloženje iz osporene presude Vrhovnog suda te relevantne navode iz apelacije, Ustavni sud primjećuje da je Vrhovni sud promijenio stav iz ranije odluke, te da više ne smatra da je neprihvatljiv stav iz presude Okružnog suda da se tužena ne može osloboditi od obaveze da apelantu naknadi putne troškove nastale prilikom dolaska na posao i odlaska s posla, samo zato što nije donijela akte, odnosno propise o unutrašnjem poslovanju. U osporenoj odluci Vrhovni sud je potvrdio stav Okružnog suda u pogledu apelantovog prava na naknadu putnih troškova, te stoga ne može biti govora o tome da u navedenoj presudi Vrhovni sud nije poštovao stavove iz odluke Ustavnog suda broj: AP 3466/11, jer u navedenoj odluci Ustavni sud upravo je ukazao da nije u skladu sa standardima prava na pravično suđenje iz člana 6. točka 1. Evropske konvencije, da se apelantu uskraćuje zakonom propisano pravo na naknadu troškova prijevoza, samo iz razloga što njegov poslodavac o tome nije donio unutrašnje propise. Prema osporenoj presudi Vrhovnog suda apelant sada ima pravo na naknadu putnih troškova u određenom iznosu i u trajanju dok za to postoje uslovi, dok navode iz apelacije u smislu visine troškova kojima apelant nije zadovoljan to pitanje Ustavni sud u principu ne ispituje.

Takođe, iz odluke Ustavnog suda proizlazi da se naglašava da u ranijoj odluci AP -3466/11, nije ulazio u ispitivanje blagovremenosti bilo kojeg segmenta potraživanja iz apelantove tužbe, te Ustavni sud nije razmatrao niti da li se blagovremenost apelantovog potraživanja treba cijeliti sa aspekta prekluzivnih ili zakonskih rokova. U konkretnom slučaju, Vrhovni sud je na osnovu ranije utvrđenog činjeničnog stanja zaključio da je apelantova tužba u jednom dijelu, podnesena blagovremeno. U apelaciji, apelant nije dao relevantne navode da je Vrhovni sud u tom dijelu postupao proizvoljno, niti tako nešto proizilazi iz obrazloženja osporene odluke. Stoga, Ustavni sud smatra da osporenom odlukom Vrhovnog suda nije prekršeno pravo na pravično suđenje iz člana II/3 točka e) Ustava BiH i člana 6. stav 1. Evropske konvencije.

Takođe, Ustavni sud zapaža da se apelantovi navodi o kršenju prava na imovinu, u suštini zasnivaju na istim navodima kao i u odnosu na kršenje prava na pravično suđenje, a što je Ustavni sud već obrazložio. S obzirom na izneseno Ustavni sud smatra da apelantovi navodi o kršenju prava na imovinu iz člana II/3. k) Ustava BiH i člana 1. Protokola 1 uz Evropsku konvenciju su neosnovani.

Ustavni sud zaključuje takođe, da navodi apelanta da mu je prekršeno pravo na nediskriminaciju iz člana II/4 Ustava BiH i člana 14.. Evropske konvencije nije osnovan.

Navodi da primjećuje da apelant se nije izjasnio u vezi s kojim pravom smatra da je diskriminiran, ali da iz navoda apelacije proizilazi da smatra da je diskriminiran u odnosu na pravo na pravično suđenje, pravo na dom i pravo na imovinu. Navodi se da obzirom na zaključke Ustavnog suda u vezi s pravom na pravično suđenje, pravom na dom i pravom na imovinu, te imajući u vidu da apelant osim paušalnih navoda nije ponudio argumente ni dokaze koji bi ukazivali na vjerovatnoću da je diskriminiran, Ustavni sud smatra da navodi apelanta o kršenju člana II/4 Ustava BiH i člana 14 Evropske konvencije u vezi sa pravom na pravično suđenje, pravo na dom i pravo na imovinu su neosnovani. Takođe, Ustavni sud apelantove navode u vezi sa kršenjem prava iz člana 2. stav 1. i člana 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima i člana 7. Međunarodnog pakta o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima smatra neosnovanim, a pozivom na već dana obrazloženja.

Ustavni sud zaključuje da ne postoje kršenja prava na pravično suđenje, jer Vrhovni sud prilikom donošenja osporene odluke nije proizvoljno primijenio pravo te je poštovao stavove iz ranije odluke Ustavnog suda AP 3466/11 od 15.04.2015. godine, te zaključuje da nema povrede prava na imovinu kada apelant kršenje tih prava vezuje za proizvoljnu primjenu relevantnog prava, a Ustavni sud je zaključio da nije bilo proizvoljnosti u tom pogledu.

Ustavni sud zaključuje da u odnosu na apelanta nije prekršena zabrana diskriminacije iz člana II/4 Ustava BiH.

Iz dokaza proizilazi da se tužitelj obraćao Okružnom sudu u Bijeljini radi ponavljanja postupka koji je pravosnažno okončan u predmetu 83 0 P 001846 07 P te da je odbačen prijedlog za ponavljanje postupka rješenjem Okružnog suda u Bijeljini 21.05.2020. godine te po žalbi na to rješenje, rješenjem od 11.11.2020. godine odbijena žalba protiv rješenja od 21.05.2020. godine. Dalje, iz spisa proizilazi da je tužitelj 01.02.2021. godine podnio apelaciju Ustavnom sudu BiH protiv rješenja Okružnog suda u Bijeljini broj: 83 0 P 001846 20 Gvlž od 11.11.2020. godine. U apelaciji se apelant pozvao na povredu prava na pravično suđenje iz člana II/3. e) Ustava BiH i člana 6. Evropske konvencije, prava na imovinu iz člana II/3.k) Ustava BiH i člana 1 Protokola broj 1. uz Evropsku konvenciju, te smatra da je došlo do kršenja zabrane diskriminacije iz člana II/4 Ustava BiH i člana 14. Evropske konvencije, te prava na slobodu kretanja roba i usluga, kapitala i osoba iz člana I/4 Ustava BiH. Ustavni sud donosi odluku i odbacuje se kao nedopuštena apelacija protiv rješenja Okružnog suda u Bijeljini od 11.11.2020. godine. Iz obrazloženja presude proizilazi da Ustavni sud, rješavajući o apelacijama protiv odluka u prijedlogu za ponavljanje pravomoćno okončanog postupka, navodi da nije postupak u kojem se utvrđuju građanska prava i obaveze tj. nije se raspravljalo o meritumu pritužbe iz člana II/3 .e) Ustava BiH i člana 6. stav 1. Evropske konvencije, te predmetni postupak ne ulazi u opseg prava na pravično suđenje iz navedene odredbe Ustava BiH i Evropske konvencije. Takođe, Ustavni sud ukazuje da se u predmetnom postupku nije odlučivalo ni o imovinskim pravima apelanta iz člana II/3. k) Ustava BiH, te su navodi o povredi prava iz člana II/3.e), II/3 .k) Ustava BiH, člana 6 .stav 1.. Evropske konvencije, člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju, te

navodi povrede prava iz člana II/4 Ustava BiH- Kršenje zabrane diskriminacije te člana 14 Evropske konvencije u vezi sa pravom na pravično suđenje i pravom na imovinu *ratione materiae* inkompatibilni sa Ustavom BiH. Iz ovih razloga apelacija je odbačena kao nedopuštena.

Takođe, iz stanja spisa i dokaza proizlazi da je odlučujući o reviziji protivizvršenika protiv rješenja Okružnog suda u Bijeljini od 17.03.2017. godine Vrhovni sud Republike Srpske rješenjem od 25.07.2017. godine odlučio da se revizija odbacuje.

Iz obrazloženja rješenja proizlazi da je prvostepenim rješenjem Osnovnog suda u Zvorniku od 16.11.2016. godine odbijen prigovor protivizvršenika protiv rješenja o protivizvršenju od 16.05.2016. godine, drugostepenim rješenjem od 17.03.2017. godine žalba odbijena i prvostepeno rješenje potvrđeno, a revizija odbačena jer po Zakonu o izvršnom postupku se ne može podnijeti revizija protiv navedenog rješenja.

Nadalje, iz stanja spisa proizilazi da je Osnovni sud u Zvorniku 07.05.2019. godine donio zaključak i pozvao tuženoga da u roku od 15 dana, pozivom na broj predmeta dostavi tom sudu podatke o pokretnoj i nepokretnoj imovini te novčanim primanjima i depozitima radi postupanja po prijedlogu za protivizvršenje.

Osnovni sud u Zvorniku svojim dopisom od 15.02.2021. godine upućenom Kantonalnom tužilaštvu TK, traži da Tužilaštvo TK obavijesti sud o postupanju Tužilaštva po prethodno dostavljenim rješenjima o izvršenju sa klauzulama pravosnažnosti 26.03.2021. godine. Osnovni sud u Bijeljini dostavlja Pravobranilaštvu RS-a podatke o broju žiro računa na koji se može vršiti uplata po rješenju za protivizvršenje. Pravobranilaštvo RS-a dopisom 31.03.2021. godine Osnovnom sudu u Zvorniku prosljeđuje dopis od 26.03.2021. godine o broju žiro računa. Osnovni sud u Zvorniku 02.04.2021. godine Kantonalnom tužilaštvu TK Tuzla dostavlja dopis za postupanje protivizvršenika Č. Dž. radi protivizvršenja sa dostavom računa na koje će se vršiti prijenos sredstava. Kantonalno tužilaštvo Tuzlanskog kantona 09.04.2021. godine Ministarstvu finansija TK dostavlja dopis Osnovnog suda u Zvorniku od 09.04.2021. godine radi daljeg postupanja.

Radi ostvarivanja svog prava tužitelj, kako to sud utvrđuje, tužitelj je dostavio predstavku putem advokata dana 05.11.2018. godine Evropskom sudu za ljudska prava, koji punomoćniku tužitelja dana 14.02.2019. godine dostavlja odluku u broju predmeta 58819/18 iz koje odluke proizlazi da je odlučeno da navedena predstavka se proglašava neprihvatljivom. Dalje, iz ove odluke proizilazi da je ova odluka konačna i protiv nje ne postoji mogućnost žalbe.

Tužitelj se obraćao Instituciji Ombudsmena za ljudska prava u BiH, pa od navedene institucije 28.11.2018. godine tužitelju je dostavljena obavijest. Iz te obavijesti proizilazi da u skladu sa članom 35. stav 5. Pravila postupka Institucije Ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine, ovom odlukom, predmet se zatvara, a cijeneći okolnosti ovog slučaja, posebno činjenicu da je tužitelj na nivou Bosne i Hercegovine

iscrpio sva raspoloživa pravna sredstva, da je podnesena Aplikacija Evropskom sudu za ljudska prava, te da su Ombudsmeni BiH već ranije razmatrali podnositeljevu žalbu.

Tužitelj se obraćao Visokom sudskom tužiteljskom vijeću BiH, pa isti dopisom od 22.11.2018. godine tužitelju dostavljaju mišljenje da je razmotren zahtjev te je Komisija za sudsku i tužilačku etiku, nezavisnost i nespojivost utvrdila da nije nadležna za postupanje po konkretnom zahtjevu, odnosno ovlaštenjima komisije iz odluke o formiranju stalnih komisija VSTV-a BiH. Također, u svom mišljenju navode da je evidentno da se u ovom konkretnom slučaju radi o primjeni procesnih propisa od strane sudova RS-a, a na što Komisija, odnosno Vijeće nema ovlaštenja uticati.

Tužitelj se takođe obraćao Ambasadi SAD-a u BiH 22.10.2018. godine, OHR-u - Vijeću za implementaciju mira 15.10.2018. godine, OHR-u – na ruke gospodina Valentin Incko 12.11.2018. godine, te prema navodima tužitelja od istih nije dobio nikakav odgovor.

Prvostepeni sud navodi da je tužitelj u ovom predmetu spora saslušan u svojstvu parnične stranka, pa u svom iskazu navodi da u vrijeme rada u trajanju od 8 godina kao sudija i tužilac u Republici Srpskoj, svakodnevno je putovao iz Tuzle do Bijeljine na radno mjesto te mu nije plaćena naknada za prijevoz, presudom koja je pravosnažna naplatio je utuženi iznos. Presuda je ukinuta presudom Vrhovnog suda Republike Srpske. Na navedenu presudu uputio apelaciju Ustavnom sudu BiH i apelacija je usvojena odlukom AP 3466/11 od 15.04.2015. godine. Međutim, Vrhovni sud Republike Srpske svojom presudom od 30.06.2015. godine potpuno je zanemario upute iz odluke Ustavnog suda po apelaciji AP 3466/11 od 15.04.2015. godine i, Vrhovni sud Republike Srpske donio je nezakonitu presudu. Na presudu Vrhovnog suda Republike Srpske od 30.06.2015. godine podnio je apelaciju Ustavnom sudu BiH koji je odlučio po apelaciji odlukom AP 4521/15 od 10.04.2018. godine i u principu potvrdio presudu Vrhovnog suda RS-a od 30.06.2015. godine. Suština prigovora tužitelja odnosi se na tumačenje odredaba Zakona o radu Republike Srpske te navodi da je nepriznavanje prava naknade za prijevoz diskriminacija na što je ukazao Ustavni sud u BiH u odluci AP 3466/11, obzirom da se na ta prava ne mogu primjenjivati rokovi obraćanja sa zahtjevom sudu od godinu dana, jer se radi o novčanom potraživanju na koje se imaju računati zastarni rokovi. Vrhovni sud Republike Srpske odlukom od 30.06.2015. godine nezakonito je postupao bez obzira što je i u odnosu na tu odluku podnesena apelacija i donesena presuda Ustavnog suda BiH i dalje smatra da su povrijeđena njegova prava, pogotovo jer je diskriminisan iz razloga navedenim u tužbi. Tumačile su se odredbe i primjenjivao prekluzivni rok na ostavriavanje prava na naknadu prijevoza na diskriminatorni način.

Takođe navodi da, ukoliko bi se nastavilo izvršenje po rješenju koje je dostavljeno Ministarstvu finansija TK-a, imajući u vidu činjenicu da mu je plata već opterećena do ½, po osnovu kredita koji je uzeo za skupu operaciju sina obavljenju u Njemačkoj, tuženi će preduzeti radnje i mjere da se pljenidbom, procjenom i prodajom nekretnina prinudno naplati. U toj situaciji u nekretnine ulazi i stan u kojem živi sa petočlanom porodicom u T. pa realizacijom rješenja i prodaje stana u T., ul. ..., porodica bi imala ozbiljan smještajni problem. Trenutno po ovom predmetu ima predmet na

Ustavnom sudu BiH bez navođenja tačnog datuma podnošenja apelacije i AP broja, te navodi da se vodi postupak i pred sudom za ljudska prava u Strazburu bez navođenja broja aplikacije.

Slijedom navedenih činjeničnih utvrđenja, sagledavajući da tužitelj u ovoj pravnoj stvari traži:

- da sud utvrdi da je tuženi povrijedio tužiteljevo pravo na jednako postupanje, na način što je nezakonitim postupanjem donio odluku Vrhovnog suda Republike Srpske od 30.06.2015. godine, čime je povrijeđeno tužiteljevo pravo na jednak tretman u odnosu na druga lica u sličnoj situaciji,
- što je inicirao postupak protivizvršenja pred Osnovnim sudom u Zvorniku suprotno obligatornoj i konačnoj odluci Ustavnog suda BiH AP 3466/11 od 15.04.2015. godine,
- te traži da se stavi van snage odluka Vrhovnog suda RS-a od 30.06.2015. godine i da se stavi van snage rješenje o protivizvršenju od 16.11.2016. godine i postupak protivizvršenja obustavi i ukinu sve provedene radnje,

na odlučivanje o kojem njegovom pravu da se imaju primijeniti odredbe Zakona o zabrani diskriminacije kao *lex specialis*, a posebno odredbe čl. 2., 3. i 6. te relevantne odredbe Ustava BiH i Evropske konvencije o ljudskim pravima i slobodama kao i članovi 48. i 49. , 127. i 129. Ustava RS-a, gdje se suština prigovora tužitelja odnosi na sadržaj odluke Vrhovnog suda Republike Srpske - presude broj: 83 0 P 001846 15 Rev 2 od 30.06.2015. godine - u dijelu kojim je usvojena revizija, presuda Okružnog suda u Bijeljini od 24.09.2009. godine i presuda Osnovnog suda u Zvorniku od 25.03.2009. godine ukinute u dijelu kojim je odlučeno o zahtjevu tužitelja za naknadu na ime troškova prijevoza za period 08.03.2004.- 31.05.2006. godine i u tom dijelu tužba odbačena, ističući da je tužitelju oduzeto stečeno pravo nezakonitim postupkom protivizvršenja, tumačenjem odredaba Zakona o radu od strane Vrhovnog suda Republike Srpske i primjenjivanjem prekluzivnog roka na potraživanje iz radnog odnosa umjesto da se primjenjuju zastarni rokovi od tri godine iz kog razloga je tužitelj kao i ostali uposlenici bio u obavezi svakih godinu dana podnijeti tužbu i prijedlog za izvršenje pa za radni vijek od 40 godina vodio 160 sudskih postupaka, jer bi svakih 6 mjeseci morao se obraćati sudu, pri čemu je zauzeto stanovište u presudi Okružnog suda u Bijeljini broj: 32 0 P 001846 09 Gž od 22.09.2009. godine da se radi o šteti, a o ovome je zauzeo stav i Vrhovni sud Republike Srpske u odluci broj: 85 0 Rs 060978 18 Rev od 19.04.2018. godine, pri čemu da:

- se diskriminacija izražava i na način da zbog ovakvog tumačenja radna mjesta u entitetu Republici Srpskoj nisu zbog tog tereta jednako dostupna kao u entitetu Federacije BiH, jer se u Federaciji BiH naknade za prijevoz uredno isplaćuju,
- ovakvim nezakonitim postupanjem Vrhovnog suda Republike Srpske diskriminisana su prava konstitutivnih naroda za zapošljavanje na području Republike Srpske, a posebno imajući u vidu princip radno

pravne zastupljenosti konstitutivnih naroda u svim organima, tijelima, službama i institucijama kako je naloženo Ustavom BiH, Zakonom o VSTV-u.

- ovakvo tumačenje i zauzeti stav u presudi Vrhovnog suda Republike Srpske je u suprotnosti sa uobičajenim standardima Evropskog suda za ljudska prava i praksom drugih sudova u okruženju, te van područja entiteta Republike Srpske u BiH,
- u vrijeme donošenja osporene odluke, Vrhovni sud Republike Srpske je presuđivao drugačije, nego što je presuđeno tužitelju, što potvrđuje odlukom Vrhovnog suda Republike Srpske broj: 118 0 Rev 08 000304 od 23.12.2009. godine, iz čega proizlazi da je Vrhovni sud postupao selektivno, pa je tužitelj diskriminisan u odnosu na konkretan slučaj,
- tužitelj je diskriminisan i u odnosu na poslodavca, obzirom da prekluzivni rokovi ne primjenjuju se u odnosu na istog kao zaposlenike u raspravljanju u istoj pravnoj stvari, što se potvrđuje odlukom Ustavnog suda BiH, broj: AP 2045/08 od 09.03.2011. godine,
- je tužitelj diskriminisan i zbog nepostojanja Vrhovnog suda BiH radi zauzimanja jedinstvene sudske prakse,
- je diskriminisan činjenicom da ovakvim presudama, sudovi utiču da stanje budžeta u Republike Srpske,
- je ciljano donesena presuda koja je nezakonita,

pri čemu da se ne može prihvatiti pozivanje na odluku AP 2045/08, jer se radi o primjeni odredaba Zakona o radu na području Federacije BiH, kao ni pozivanje i na odluke Ustavnog suda BiH i to iz predmeta AP 238/17, jer se radi o primjeni odredaba Zakona o radu Republike Srpske - ali za period septembar 2014. - jun 2016. godine, a u presudi Ustavnog suda BiH u predmetu AP 3494/17 odlučeno je da se odbacuje apelacija kao nedopuštena, a iz obrazloženja presude, proizlazi da se radi o naknadi za putne troškove bez konkretne primjene odredaba Zakona o radu i perioda potraživanja, primjenom pravila materijalnog prava sadržanim u odredbama Zakona o zabrani diskriminacije, odredbama čijeg:

- člana 1. se uspostavlja okvir za ostvarivanje jednakih prava i mogućnosti svim licima u Bosni i Hercegovini i uređuje sistem zaštite od diskriminacije. U skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine i međunarodnim standardima koji se odnose na ljudska prava i osnovne slobode ovim zakonom utvrđuju se odgovornosti i obaveze zakonodavne, sudske i izvršne vlasti u Bosni i Hercegovini, kao i pravnih lica i pojedinaca koji vrše javna ovlaštenja (u daljem tekstu: nadležne institucije Bosne i Hercegovine), da svojim djelovanjem omoguće zaštitu, promoviranje i stvaranje uslova za jednako postupanje.
- člana 2. kojim je propisano da će se diskriminacijom, u smislu ovog zakona, smatrati svako različito postupanje uključujući svako isključivanje, ograničavanje ili davanje prednosti utemeljeno na stvarnim ili pretpostavljenim osnovama prema bilo kojem licu ili grupi lica i onima koji su s njim u rodbinskoj ili drugoj vezi na osnovu njihove rase, boje kože, jezika,

- vjere, etničke pripadnosti, invaliditeta, starosne dobi, nacionalnog ili socijalnog porijekla, veze s nacionalnom manjinom, političkog ili drugog uvjerenja, imovnog stanja, članstva u sindikatu ili drugom udruženju, obrazovanja, društvenog položaja i spola, seksualne orijentacije, rodnog identiteta, spolnih karakteristika, kao i svaka druga okolnost koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemogući ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi, prava i sloboda u svim oblastima života. Zabrana diskriminacije primjenjuje se na sve javne organe kao i na sva fizička ili pravna lica, i u javnom i u privatnom sektoru, u svim oblastima, naročito: zaposlenja, članstva u profesionalnim organizacijama, obrazovanja, obuke, stanovanja, zdravstva, socijalne zaštite, dobara i usluga namijenjenih javnosti i javnim mjestima, te obavljanja privrednih aktivnosti i javnih usluga,
- shodno diktatu raspravnog načela teret iznošenja činjenica i predlaganja dokaza isključivo je na strankama (član 7. stav 1. i član 123. stav 1. ZPP-a),
 - gdje u smislu odredbe člana 15. Zakona o zabrani diskriminacije u BiH, kada lice ili grupa lica u postupcima predviđenim ovim Zakonom, na osnovu njima raspoloživih dokaza, učine vjerovatnim da je došlo do diskriminacije, teret dokazivanja da nije došlo do diskriminacije, leži na suprotnoj strani,
 - u smislu citiranih zakonskih odredbi, diskriminacija je svaki postupak razlikovanja i nejednakog tretmana osobe ili grupe osoba po nekom od osnova diskriminacije propisanih članom 2. stav 1. navedenog Zakona. To je nejednako tretiranje, isključivanje, odnosno dovođenje u podređen položaj pojedinaca ili grupa ljudi koji se nalaze u istoj, sličnoj ili uporedivoj situaciji,
 - u smislu citirane odredbe člana 15. Zakona u kojoj je izražen princip prenošenja tereta dokazivanja, oštećena osoba je dužna da dokaže samo činjenice na osnovu kojih je moguće pretpostaviti da se radilo o diskriminaciji i ukoliko u tome uspije, onda je tužena strana ta koja ima obavezu dokazivati da nije došlo do diskriminacije,

prvostepeni sud izvodi zaključak da nisu ostvarene materijalno pravne pretpostavke koje opravdavaju osnovanost tužbenog zahtjeva tužitelja, čime se ovaj pokazuje neosnovanim, koji zaključak opredjeljuje njegovu odluku o odbijanju tužbenog zahtjeva.

Navedeno, kako to poprima prvostepeni sud, jer je u odlučivanju po tužbi tužitelja radi ostvarivanja prava na naknadu prijevoza na relaciji Tuzla - Bijeljina i obrnuto, radi dolaska na posao i povratka kući u Tuzlu, slijedom izloženog tužitelj u ovoj pravnoj stvari ostvario sva prava u parničnom i izvršnom postupku, koristeći sve pravne lijekove pri čemu pozivanje tužitelja da je diskriminisan pogrešnim tumačenjem odredaba Zakona o radu Republike Srpske od strane Vrhovnog suda Republike Srpske odlukom od 30.06.2015. godine, posebno odredbe člana 105. Zakona o radu Republike Srpske takođe se ne može prihvatiti kao dokazano.

U ovakvoj situaciji, kada je tužitelj iskoristio prava ispitivanja zakonitosti ove odluke, te ispitivanja da li je u skladu sa Ustavom BiH i ostalim aktima i dokumentima u kojima se poziva na apelaciji protiv ove odluke, te kako je Ustavni sud BiH zauzeo stanovište da nije bilo kršenja prava tužitelja pa čak ni diskriminacije, prvostepeni sud

smatra da sud ne može prihvatiti da teret dokazivanja nepostojanja diskriminacije pada na tuženog u smislu člana 15. Zakona o zabrani diskriminacije, na koju se tužitelj poziva.

Kako to cijeni ne može se prihvatiti kao osnovanim zahtjev tužitelja da se utvrdi diskriminacija zbog različitih zakonskih odredaba i Zakona o radu Republike Srpske, te regulisanja istih prava zaposlenika na području BiH osim Republike Srpske, te u zemljama okruženja. Zakonske odredbe su jasne, konkretne, sud u redovnom parničnom postupku nema pravo – ovlaštenje ispitivati da li su zakonske odredbe valjane, da li su različite u entitetima i državama. Zakonska odredba na kojoj se zasniva odluka Vrhovnog suda RS-a od 30.06.2015. godine je jasna. Ova odluka se zasniva na primjeni odredbe člana 105 Zakona o radu RS-a, iz koje proizilazi da rok za podnošenje tužbe za ostvarivanje prava iz radnog odnosa je jedna godina, iz kog razloga je očigledno ova zakonska odredba primijenjena u konkretnom slučaju.

Ne može se, kako to smatra prvostepeni sud, prihvatiti pozivanje tužitelja na utvrđivanje diskriminacije pozivom na odluku Vrhovnog suda Republike Srpske broj: 80 0 RS 067702 16 Rev od 08.06.2017. godine.

Naime, tačno je da su revidenti u tom predmetu raspravljanja potraživali naknadu putnih troškova, ali to je period jun 2014.- oktobar 2015. godina. Odlukom Vrhovnog suda RS-a od 30.06.2015. godine ukinuta je drugostepena odluka u dijelu potraživanja naknade prijevoza tužitelja od 08.04.2004. – 31.05.2006. godine, a potvrđena presuda Okružnog suda u Bijeljini od 24.09.2009. godine za period potraživanja ove naknade tužitelja od 01.06.2006. – 14.11.2008. godine, te odbacivanje tužbe učinjeno primjenom odredbe člana 105 Zakona o radu Republike Srpske.

Odredbe Zakona o zabrani diskriminacije - član 2. - kako nadalj smatra, je jasan u smislu definisanja diskriminacije. Tužitelj ne može generalno navesti da je diskriminisan, mora navesti ciljnu grupu i razloge diskriminacije – osnove. Navodi da je diskriminisan, jer dolazi iz drugog entiteta za rad u Republici Srpskoj. Tužitelj se sam prijavio da radi, nije upućen bez njegove volje, izabrao je zakonski okvir u kome će raditi. Nepoznavanje prava ga ne izvinjava.

Navod tužitelja da je diskriminisan kao pripadnik bošnjačke nacionalnosti, a u smislu primjene principa jednake zastupljenosti konstitutivnih naroda u svim organima, tijelima, službama... na području Republike Srpske prvostepeni sud cijeni neosnovanim. jer se ne može postaviti generalni zahtjev za utvrđivanje diskriminacije, mora se označiti uporedna grupa u konkretnom organu, tijelu, osnov za diskriminaciju, koji tužitelj, po ocjeni suda nije učinio vjerovatnim, u smislu odredbe člana 15 Zakona o zabrani diskriminacije - da tužitelj dokaže činjenice na osnovu kojih je moguće pretpostaviti da se radilo o diskriminaciji.

Takođe, ne prihvata ni prigovor tužitelja da je u istim slučajevima različito postupano i konkretno u odnosu na njega u predmetu po odluci Vrhovnog suda Republike Srpske broj: 118 0 Rev 08 000304 od 23.12.2009. godine, jer iz predmetne odluke proizilazi da je predmet raspravljanja otkaz ugovora o radu od 12.07.2005. godine. Radi

se o različitim potraživanjima i različitim zakonskim osnovima te rokovima za obraćanje sa zahtjevom sudu, kao ni njegovo pozivanje na odluku Vrhovnog suda Republike Srpske broj: 85 0 Rs 060978 18 Rev od 19.04.2018. godine, jer iz ove presude proizlazi da se traži naknada prijevoza za period 01.07.2016. – 31.08.2017. godine, dakle, radi se očigledno o različitom periodu potraživanja tužitelja Ć. Dž. i tužitelja iz konkretnog predmeta te primjene odredaba Zakona o radu Republike Srpske koje su važile u različitim periodima.

Ne prihvata ni pozivanje tužitelja na odluku Ustavnog suda BiH broj: AP 6163/17 jer se radi o potraživanjima na ime naknade prijevoza za period 01.09.2016.-25.05.2017. godine, pa se radi o primjeni odredaba Zakona o radu te odredaba Zakona o platama i drugim primanjima sudija za potpuno drugi period u odnosu na onaj za koji tužitelj traži utvrđivanje diskriminacije po ovom osnovu.

Odlučujući o izjavljenoj žalbi tužitelja na navedenu presudu prvostepenog suda drugostepeni sud pobijanom presudom, prihvatajući označena činjenična utvrđenja prvostepenog suda, prihvata i njegov zaključak i odluku, dosljedno čemu se ova pokazuje pravilnom i zakonitom, a žalba tužitelja neosnovanom, koji zaključak opredjeljuje njegovu odluku o odbijanju žalbe i potvrđivanju prvostepene presude.

Navedeno, iz razloga, kako ih poprima drugostepeni sud, što u ovom konkretnom slučaju utvrđujući da tužitelj nije učinio vjerovatnim različito postupanje Vrhovnog suda Republike Srpske u postupku broj 83 0 P 001846 15 Rev 2, u odnosu na postupanje (odlučivanje) u istim ili sličnim predmetima, to je pravostepeni sud utvrdio da ne postoji ni zakonski osnov da se odlukom parničnog suda stavi van snage rješenje o protivizvršenju Osnovog suda u Zvorniku od 16.11.2016. godine.

U konkretnom slučaju, kako to smatra drugostepeni sud, bitno je navesti, da je tužitelj u cilju ishodovanja odluke suda kojom bi se stavila van snage presuda Vrhovnog suda Republike Srpske broj 08 0 P 001846 15 Rev 2 od 30.06.2015. godine, a slijedom toga i rješenje Osnovnog suda u Zvorniku broj 83 0 I 005223 16 I 4 od 16.11.2016. godine, te obustavio postupak protivizvršenja, tvrdio da je tuženi povrijedio njegovo pravo na jednako postupanje na način što je nezakonitim postupanjem Vrhovni sud Republike Srpske donio odluku kojom je tužitelj doveden u neravnopravan položaj u odnosu na druga lica u sličnim predmetima i suprotno odluci Ustavnog suda BiH broj AP 3466/11 od 15.04.2015. godine.

Međutim, kako to smatra, u situaciji kada je tužitelj, u cilju zaštite povrede prava na zabranu od diskriminacije iz člana II/4 Ustava BiH i člana 14. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava (iz razloga što je Vrhovni sud Republike Srpske, odlučujući o reviziji tuženog, postupio suprotno odluci Ustavnog suda BiH broj AP 3466/11 od 15.04.2015. godine i pogrešno tumačio odredbu člana 105. Zakona o radu Republike Srpske), protiv presude Vrhovnog suda Republike Srpske od 30.06.2015. godine, rješenja Osnovnog suda u Zvorniku od 16.11.2016. godine i rješenja Okružnog suda u Bijeljini od 05.02.2016. godine i od 17.03.2017. godine, podnio apelaciju Ustavnom sudu BiH i kada u tom postupku nije dokazao povredu navedenog prava (Ustavni sud BiH je donio odluku

broj AP 4521/15 od 10.04.2018. godine kojom je odbio apelaciju tužitelja), to se, nasuprot navodima žalbe, pravilnim ukazuje utvrđenje prvostepenog suda da je tužitelj iskoristio sva zakonom propisana sredstva za zaštitu svojih prava i preispitivanje zakonitosti i ustavnosti pobijanih odluka koje su donijeli sudovi Republike Srpske.

Ovo iz razloga, što je u pravnom sistemu BiH, jedini način preispitivanja zakonitosti i ustavnosti sudskih odluka, temeljem poziva na povrede prava zagarantovanih Ustavom BiH, Ustavima entiteta i Evropskom konvencijom, putem apelacije pred Ustavnim sudom BiH (član VI/3. b Ustava BiH), a ne putem redovnih sudova u parničnom postupku.

S tim u vezi, kako smatra, pravilnim se ukazuje i utvrđenje suda da redovni sudovi u parničnom postupku nemaju ovlaštenje da preispituju zakonitost i pravilnost odluka donesenih od strane sudova u drugim parničnim i izvršnim postupcima, jer takva mogućnost nije propisana Zakonom o sudovima, a nit drugim propisima, slijedom čega je pravilno postupio prvostepeni sud kada je odbio tužbeni zahtjev tužitelja.

Ovakav pravni zaključak nižestepeni sudova, po ocjeni ovog revizijskog suda, zasnovan je na pravilnoj primjeni materijalnog prava.

Prema odredbama člana 2. stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije, diskriminacija je definisana kao svako različito postupanje, uključujući svako isključivanje, ili davanje prednosti utemeljeno na stvarnim ili pretpostavljenim osnovama prema bilo kojem licu ili grupi lica na osnovu njihove rase, boje kože, jezika, vjere, etničke pripadnosti, nacionalnog ili socijalnog porijekla, veze sa nacionalnom manjinom, političkog ili drugog uvjerenja, imovnog stanja, članstva u sindikatu ili drugom udruženju, obrazovanja, društvenog položaja i pola, polnog izražavanja ili orijentacije, kao i svaka druga okolnost koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemogućiti ili ugrožava priznavanje, ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi prava i sloboda u svim oblastima javnog života.

Pod isključivanjem se podrazumijeva da je određenoj grupi onemogućen pristup određenim pravima i slobodama, a drugima nije, ograničavanje znači da je određenoj grupi osoba, zbog njihovih karakteristika, uživanje određenih prava i sloboda omogućeno ali sa ograničenjem, ne u istoj mjeri kao ostalim, dok davanje prednosti je situacija u kojoj je jedna grupa u povlaštenoj poziciji, iako za to nema zakonskih uvjeta. Osnovni elementi diskriminacije su različiti i nepovoljan tretman pojedinca koji je rezultat državnih mjera kojim se zahtjeva određeno pojašnjenje, nameću ili negiraju određene kvalifikacije, daju ili negiraju mogućnosti i uporednih grupa osoba koje su u istoj ili sličnoj situaciji tretirane povoljnije, odnosno poređenje sa drugim osobama koje se nalaze u istoj ili sličnoj situaciji, a koja je znatno povoljnija za te osobe spram onoga što uživa diskriminirani.

Kod dokazivanja postojanja diskriminacije postoji princip podjele tereta dokazivanja između tužitelja i tuženog. Obaveza tužitelja, žrtve diskriminacije, je da dokaže činjenice na osnovu kojih se može zaključiti da je došlo do diskriminacije, odnosno, mora dokazati da je došlo do različitog tretmana, dok tuženi, lice za koje se

tvrdi da je izvršilo diskriminaciju može pobiti postojanje iste na dva načina i to da tužitelj nije u istoj ili sličnoj situaciji sa osobom sa kojom se poredi i da se različit tretman ne zasniva na osnovu za koji se tvrdi da se zasniva.

Iz navedenog proizlazi da je tužitelj kao žrtva eventualne diskriminacije bio u obavezi da uvjeri sud da je tužena izvršila radnju koja predstavlja akt direktne ili indirektno diskriminacije. Na tužitelju je ležao teret dokazivanja da postoje određene činjenice na kojima se može utemeljiti presumpcija o postojanju izravne ili posredne diskriminacije na koji je način došlo do povrede jednakog postupanja. Nakon toga teret dokaza je na tuženoj koji mora dokazati da nije došlo do povrede načela jednakog postupanja.

Suprotno tvrdnjama revidenta, slijedom označenih činjeničnih utvrđenja proizašlih ocjenom izvedenih dokaza, kako to pravilno ocjenjuje drugostepeni sud pobijanom presudom, sagledavanim u odnosu na predmet raspravljanja omeđen tužbenim zahtjevom tužitelja kojim zahtijeva zaštitu (utvrđenje) da se utvrdi da je tuženi povrijedio tužiteljevo pravo na jednako postupanje na način što je nezakonitim postupanjem donio odluku Vrhovnog suda Rs broj: 83 0 P 001846 15 Rev 2 od 30.06.2015. godine, čime je povrijeđeno tužiteljevo pravo na jednak tretman u odnosu na druga lica u sličnoj situaciji i što je inicirao postupak protivizvršenja pred Osnovnim sudom u Zvorniku, suprotno obligatornoj i konačnoj odluci Ustavnog suda BiH, broj. Ap 3466/11 od 15.04.2015. godine; da se stavi van snage odluka Vrhovnog suda Rs broj: 83 0 P 001846 15 Rev 2 od 30.06.2015. godine i da se stavi van snage Rješenje o protivizvršenju Osnovnog suda u Zvorniku broj: 83 0 I 005223 16 I 4 od 16.11.2016. godine i postupak protivizvršenja obustavi i ukinu sve provedene radnje, koji zasniva na činjenici da je u postupku koji je vođen pred Osnovnim sudom u Zvorniku broj 83 0 P 001846 07 P, presudom Vrhovnog suda Republike Srpske od 30.06.2015. godine, suprotno odluci Ustavnog suda BiH od 15.04.2015. godine, o njegovom zahtjevu za isplatu naknade troškova prevoza na relaciji Tuzla - Bijeljina i obratno odlučeno kao o potraživanju iz radnog odnosa a ne o zahtjevu za naknadu štete, zbog čega je tužba u dijelu zahtjeva za isplatu ove naknade za period od 08.04.2004. do 31.05.2006. godine odbačena kao neblagovremena (član 105. Zakona o radu RS), kojim zahtijeva zaštitu (utvrđenje) da tužena počev od 2010. godine provodi diskriminaciju iz člana 2., 3. i 6. Zakona o zabrani diskriminacije, Evropske konvencije o ljudskim pravima i slobodama i Ustava Republike Srpske, koja se ogleda u različitom postupanju prema njemu zbog njegovih ličnih svojstava, u odnosu na druga lica, koji zasniva na činjenici da je u postupku koji je vođen pred Osnovnim sudom u Zvorniku broj 83 0 P 001846 07 P, presudom Vrhovnog suda Republike Srpske od 15.04.2015. godine, o njegovom zahtjevu za isplatu naknade troškova prevoza na relaciji Tuzla - Bijeljina i obratno odlučeno kao o potraživanju iz radnog odnosa a ne o zahtjevu za naknadu štete, zbog čega je tužba u dijelu zahtjeva za isplatu ove naknade za period od 08.04.2004. do 31.05.2006. godine odbačena kao neblagovremena (član 105. Zakona o radu RS), a da je u odnosu na druga lica, koji su vodili iste ili slične postupke, potraživanje smatrano zahtjevom za naknadu štete, te da su u odnosu na ta lica primjenjivane odredbe Zakona o obligacionim odnosima a ne odredbe Zakona o radu i prekluzivni rok od jedne godine, u smisli odredbe člana 105. istog Zakona, kako je to primijenjeno u njegovom slučaju.

Nadalje, prema navodima iz tužbe diskriminacija se proteže i u nastavljenom postupku protivizvršenja, koji je tužena pokrenula protiv njega radi naplate isplaćenih mu potraživanja u izvršnom postupku, i to za troškove prevoza do 01.06.2006. godine, a da je trebalo obustaviti u potpunosti postupak protivizvršenja, jer da se nakon donošenja odluke Vrhovnog suda RS od 30.06.2015. godine radi o drugoj izvršnoj ispravi, a ne o izvršnoj ispravi na osnovu koje je pokrenut postupak protivizvršenja (odluka Osnovnog suda u Zvorniku od 25.03.2009. godine i Vrhovnog suda RS od 14.06.2011. godine), a da prema članu 2. Zakona o zabrani diskriminacije, diskriminacijom će se, u smislu tog zakona, smatrati svako različito postupanje uključujući svako isključivanje, ograničavanje ili davanje prednosti utemeljeno na stvarima ili pretpostavljenim osnovama prema bilo kojem licu ili grupi lica na osnovu njihove rase, boje kože, jezika, vjere, etničke pripadnosti, nacionalnog ili socijalnog porijekla, veze s nacionalnom manjinom, političkog ili drugog uvjerenja, imovnog stanja, članstva u sindikatu ili drugom udruženju, obrazovanja, društvenog položaja i spola, spolnog izražavanja ili orijentacije, kao i svaka druga okolnost koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemogući ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi, prava i sloboda u svim oblastima života, te se zabrana diskriminacije primjenjuje na sve javne organe kao i na sva fizička ili pravna lica, i u privatnom sektoru, u svim oblastima...Prema članu 3. istog Zakona neposredna diskriminacija je svako različito postupanje po osnovama određenim članom 2. tog zakona, odnosno svako djelovanje ili propuštanje djelovanja kada je neko lice ili grupa lica dovedena ili je bila ili bi mogla biti dovedena u nepovoljniji položaj za razliku od nekog drugog lica ili grupa lica u sličnim situacijama, a posredna diskriminacija podrazumijeva svaku situaciju u kojoj, naizgled neutralna odredba, kriterij ili praksa, ima ili bi imala učinak dovođenja nekog lica ili grupe lica u nepovoljan ili manje povoljan položaj u odnosu na druga lica.

Pri navedenom, pravilno drugostepeni sud, potvrđujući tačnost žalbenih navoda tužitelja da prema odredbi člana 15. Zakona o zabrani diskriminacije, teret dokazivanja činjenice da nije prekršen princip jednakog postupanja ili zabrane diskriminacije, leži na tuženoj, ukazuje da tužitelj zanemaruje da je prema smislu i sadržini te odredbe obaveza tužitelja da svoje navode, o tome da je zabrana diskriminacije prekršena, potkrijepi odgovarajućim dokazima, s tim da nije dužan dokazati diskriminaciju sa stepenom sigurnosti, ali je dužan učiniti vjerovatnim da je do diskriminacije došlo, a da se teret dokazivanja ne prebacuje na tuženog čim podnosilac tužbe izjavi da je nad njim izvršena diskriminacija, kako to tužitelj u žalbi neosnovano nastoji predstaviti, nego tek kada se pruži dokaz za navedenu činjenicu, dakle, na tužitelju je bio teret dokaza da na sudu dokaže da je tužena izvršila radnju zbog koje je tužena, i da učini vjerovatnim da je upravo zbog njegovog ličnog svojstva i na njegovu štetu učinjena razlika u odnosu na druga lica, kao i da dokaže kontinuitet takvog postupanja u dužem vremenskom periodu, a što je tužitelj propustio dokazati, a tek onda je na tuženoj bio teret dokaza da tom radnjom nije povrijeđeno načelo jednakosti.

Da bi se primjenom odredbe člana 2. stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije utvrdilo postojanje diskriminacije u oblicima propisanim članom 3. i 6. citiranog zakona, po shvatanju tog suda potrebno je utvrđenje da je došlo do nejednakog postupanja prema tužitelju u predmetima Osnovnog suda u Zvorniku broj 83 0 P 001846 07 P i 83 0 I

005223 16 I 4, u donosu na druga lica u nekim drugim konkretnim predmetima, dakle, bitno je utvrđenje postojanja referentne grupe koja se nalazila u istoj situaciji kao i tužitelj, prema kojoj su sudovi Republike Srpske postupali na drugačiji način, odnosno da su nekim drugim licima ista ili slična potraživanja iz radnog odnosa smatrana zahtjevom za naknadu štete, i da su za ista primjenjivane relevantne odredbe Zakona o obligacionim odnosima, a ne odredbe člana 105. Zakona o radu, a da za takvo postupanje nije bilo zakonitog i objektivnog opravdanja, tako da je pravilan izneseni zaključak prvostepenog suda da za tužitelja kao referentna grupa ne može biti svako lice koje je vodilo sudski postupak za isplatu potraživanja proisteklih iz radnog odnosa, jer se ne radi o istoj činjeničnoj i pravnoj situaciji.

Tužitelj, kako se nadalje izlaže, i u žalbi samo navodi da je u odnosu na slične predmete prema njemu došlo do nejednakog postupanja na njegovu štetu u postupku koji je vođen pred Osnovnim sudom u Zvorniku broj 83 0 P 001846 07 P, ali ni u žalbi ne čini vjerovatnim da je zbog njegovog ličnog svojstva po nekom od osnova iz člana 2. Zakona o zabrani diskriminacije sud različito, na štetu tužitelja, postupio u odnosu na druga lica u drugim predmetima.

Nasuprot tome, iz predloženih i izvedenih dokaza slijedi da nije bilo diskriminacije, odnosno nejednakog postupanja u odnosu na tužitelja, imajući u vidu da iz presude Vrhovnog suda Republike Srpske broj 83 0 P 001846 15 Rev 2 od 30.06.2015. godine, kojom su djelimično ukinute presude Osnovnog suda u Zvorniku broj 83 0 P 001846 07 P od 25.03 2009. godine i Okružnog suda u Bijeljini broj 83 0 P 001846 09 Gž od 24.09.2009. godine (kojom je preinačena prvostepena presuda), slijedi da je osnovan zahtjev tužitelja za isplatu naknade troškova prevoza počev od 01.06.2006. godine do 14.11.2008. godine, dok tužitelj nije uspio sa tužbenim zahtjevom za isplatu naknade troškove prevoza za period od 08.04.2004. do 31.05.2006. godine, jer je tužba tužitelja u tom dijelu odbačena kao neblagovremena, shodno odredbi člana 105. Zakona o radu RS („Sl. glasnik RS“ broj 38/00, 40/00, 47/02, 38/03, 66/03 i 20/07), obzirom da je podnesena protekom prekluzivnog roka od godinu dana (tužba podnesena 31.05.2007. godine). S tim u vezi neprihvatljiv je prigovor tužitelja, na čemu istrajava i u žalbi, da sudovi nisu postupili u skladu sa odlukom Ustavnog suda BiH broj AP 3466/11 od 15.04.2015. godine, u situaciji kada iz sadržaja navedene odluke slijedi da Ustavni sud nije donio meritornu odluku po zahtjevu tužitelja, nego je ukinuo odluku Vrhovnog suda RS i predmet vratio istom sudu radi donošenja nove odluke u roku od 90 dana, a što je Vrhovni sud i učinio donošenjem presude od 30.06.2015. godine. Ne može se prihvatiti osnovanim ni pozivanje tužitelja na stav sudova izražen u presudi Okružnog suda u Bijeljini broj 80 0P 061391 15 Gž od 23.11.2016. godine, rješenju Vrhovnog suda Republike Srpske broj Rev 23/05 od 12.09.2006. godine i presudi navedenog suda broj 118-0-Rev-06 000 345 od 10.10.2008. godine, te da su u navedenim odlukama sudovi novčana potraživanja iz radnog odnosa smatrali naknadom štete, a da je u njegovom slučaju, potpuno neosnovano, njegovo potraživanje smatrano povredom prava iz radnog odnosa, uz primjenu prekluzivnog roka. Ovo iz razloga što iz sadržaja navedenih presuda i rješenja proizlazi da se radi o potraživanjima naknada plaća i drugih primanja zbog nezakonitog prestanka radnog odnosa, koja potraživanja u smislu odredbe člana 117. stav 1. Zakona o radu RS imaju karakter štete u vidu izgubljene dobiti, a ne karakter novčanih potraživanja iz

radnog odnosa, kakav je konkretni slučaj. S tim u vezi neosnovano je i žalbeno pozivanje na odluke Ustavnog suda BiH broj U 7/12 i AP 2045/08, u situaciji kada je Zakonom o radu FBiH različito regulisano ostvarivanje prava na novčana potraživanja iz radnog odnosa (član 106.) u odnosu na Zakon o radu RS (član 105.), koji se primjenjivao u postupku za ostvarivanje prava tužitelja na isplatu naknade troškova prevoza za vrijeme obavljanja sudske i tužilačke funkcije u RS.

Pravilnim drugostepeni sud prihvata izneseni zaključak prvostepenog suda da pokretanje postupka protivizvršenja od strane tužene, radi naplate iznosa isplaćenog tužitelju u izvršnom postupku po presudi Okružnog suda u Bijeljini broj 83 0 P 001846 09 Gž od 24.09.2009. godine, ne predstavlja radnju diskriminacije u smislu odredbe člana 2. i 3. Zakona o zabrani diskriminacije, jer je obezbijedena sudska zaštita prava tužitelja, koju je tužitelj djelimično i ostvario rješenjem Osnovnog suda u Zvorniku broj 83 0 I 005223 16 I 4 od 16.05.2016. godine, kojim je djelimično obustavljen postupak protivizvršenja u dijelu isplate iznosa od 8.494,00 KM (troškovi prevoza za period 01.06.2006. do 14.11.2008. godine) sa pripadajućim kamatama i troškovima postupka, dok je u preostalom dijelu ostalo na snazi rješenje o protivizvršenju od 07.05.2014. godine, a koje rješenje je potvrđeno rješenjem Okružnog suda u Bijeljini od 17.03.2017. godine.

Neprihvatljivim pravilno smatra žalbene prigovore da je protivizvršenje trebalo obustaviti u cjelosti, jer da presuda Vrhovnog suda RS od 30.05.2015. godine predstavlja novu izvršnu ispravu, u situaciji kada iz stanja spisa slijedi da je postupak protivizvršenja pokrenut na osnovu presude Osnovnog suda u Zvorniku od 25.03.2009. godine i presude Vrhovnog suda od 14.06.2011. godine, koja je ukinuta odlukom Ustavnog suda BiH, da je nakon donošenja presude Vrhovnog suda od 30.05.2015. godine postupak protivizvršenja nastavljen za isplaćena potraživanja tužitelju do 01.06.2006. godine, tako da izvršna isprava u nastavku protivizvršenja proističe iz istog postupka, a ne iz nekog drugog postupka, kako to tužitelj pogrešno predstavlja u žalbi, kao i pozivanje tužitelja na odluku Ustavnog suda BiH broj AP 5161/10 od 23.01.2014. godine, koja je donesena po apelaciji N. Đ., te isticanje činjenice da je N. Đ. pušten na slobodu iz razloga što je ukinuta presuda na osnovu koje je određen pritvor, jer se u konkretnom slučaju ne radi o istoj činjeničnoj i pravnoj situaciji.

Stoga neosnovano tužitelj ostvarenje revizijskog osnova nalazi u pogrešnoj primjeni materijalnog prava jer je tužena dokazala da nije bilo različitog ili nepovoljnog tretmana tužitelja, dakle da ponašanje tužene u odnosu na tužitelja nije bilo diskriminirajuće i ponižavajuće, zbog čega tužitelju ne pripada pravo na zaštitu u smislu odredbe člana 12. Zakona o zabrani diskriminacije u BiH.

U pravcu izloženog je i jurisprudencija Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, sadržana u njegovoj Odluci o dopustivosti i meritumu broj; AP 7391/18 od 9. septembra 2020. godine (po apelaciji tužitelja u ovoj pravnoj stvari), prema kojoj kada se postupak, kao u konkretnom slučaju, odnosi na utvrđivanje postojanja diskriminacije, dakle, na predmet građanskopravne prirode, iz čega proizlazi da apelant u predmetnom postupku uživa garancije iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. Evropske konvencije (vidi, između ostalih, mutatis mutandis, Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj AP 4091/18 od 6. maja 2020. godine, tačka 35, Predmet broj: AP-7391/18

17 Odluka o dopustivosti i meritumu 51.), a da povredu prava na pravično suđenje apelant vidi u pogrešno utvrđenom činjeničnom stanju, proizvoljno primijenjenom materijalnom pravu, nerazumno dugom trajanju postupka, te da je povrijeđeno pravo na obrazloženu presudu i pravo na pristup sudu ukazao na odluke na stav sudova izražen u odlukama Okružnog suda i Vrhovnog suda Republike Srpske u kojima je zaposlenicima dosuđeno potraživanje iz radnog odnosa bez primjene prekluzivnih rokova, ističući da se radi o istom slučaju novčanog potraživanja kao i kod apelanta, u vezi sa kojim apelantovim navodima da mu je povrijeđeno pravo na pristup sudu, Ustavni sud najprije zapaža da apelant ove navode, ustvari, dovodi u vezu s primjenom pozitivnopravnih propisa u konkretnom slučaju, kao i načinom na koji su redovni sudovi obrazložili osporene odluke. Ustavni sud podsjeća da sama činjenica da je apelant ishodio da redovni sudovi donesu odluke kojima je odlučivano o meritumu predmeta nepobitno potvrđuje da je apelantovo pravo na pristup sudu u konkretnom slučaju ostvareno, što samo po sebi isključuje postojanje povrede prava na pristup sudu iz člana 6. stav 1. Evropske konvencije.

Nadalje, u vezi s apelacijskim navodima kojima se ukazuje na proizvoljno utvrđeno činjenično stanje i proizvoljnu primjenu pozitivnopravnih propisa, Ustavni sud ukazuje na to da, prema praksi Evropskog suda za ljudska i Ustavnog suda, zadatak ovih sudova nije preispitivanje zaključaka redovnih sudova u pogledu činjeničnog stanja i primjene prava. Naime, Ustavni sud nije nadležan da supstituira redovne sudove u procjeni činjenica i dokaza, već je, općenito, zadatak redovnih sudova da ocijene činjenice i dokaze koje su izveli. Zadatak Ustavnog suda je da ispita da li su, eventualno, povrijeđena ili zanemarena ustavna prava (pravo na pravično suđenje, pravo na pristup sudu, pravo na djelotvoran pravni lijek i dr.), te da li je primjena zakona bila, eventualno, proizvoljna ili diskriminacijska. Ustavni sud će se, dakle, izuzetno upustiti u ispitivanje načina na koji su nadležni sudovi utvrđivali činjenice i na tako utvrđene činjenice primijenili pozitivnopravne propise kada je očigledno da je u određenom postupku došlo do proizvoljnog postupanja redovnog suda kako u postupku utvrđivanja činjenica, tako i primjene relevantnih pozitivnopravnih propisa. Ustavni sud će ispitati da li je činjenično stanje pogrešno utvrđeno, odnosno da li je prilikom odlučivanja došlo do proizvoljne primjene materijalnog i procesnog prava.

U kontekstu navedenog Ustavni sud zapaža da je Vrhovni sud, koji je donio konačnu odluku u predmetnom postupku, detaljno razmotrio sva sporna pitanja i da je, uz pozivanje na relevantne odredbe materijalnog prava, dao iscrpna obrazloženja u pogledu neosnovanosti apelantovog tužbenog zahtjeva, te da nema ništa što bi ukazivalo da je Vrhovni sud u konkretnom slučaju proizvoljno primijenio materijalno pravo, tj. odredbe Zakona o zabrani diskriminacije. Pri tome Ustavni sud zapaža da iz obrazloženja osporene presude proizlazi da apelant nije dokazao da je bio izložen diskriminaciji od tužene, odnosno da nije učinio vjerovatnim da je upravo zbog njegovog ličnog svojstva i na njegovu štetu učinjena razlika u odnosu na druga lica, niti je dokazao kontinuitet takvog postupanja duži vremenski period i pri tome se pozvao na relevantne odredbe čl. 2, 3. i 15. Zakona o zabrani diskriminacije. Također, Ustavni sud zapaža da apelant ukazuje i na odluke Ustavnog suda br. U 7/12 i AP 2045/08, kao i na stav sudova izražen u odlukama Okružnog suda i Vrhovnog suda RS u kojima je zaposlenicima dosuđeno

potraživanje iz radnog odnosa bez primjene prekluzivnih rokova, a da se radi o istom slučaju novčanog potraživanja kao i kod apelanta.

Međutim, Ustavni sud zapaža da su se redovni sudovi bavili i ovim pitanjem, te da iz obrazloženja osporenih presuda proizlazi da iz sadržine navedenih presuda i rješenja proizlazi da se radi o potraživanjima naknada plaća i drugih primanja zbog nezakonitog prestanka radnog odnosa koja, u smislu odredbe člana 117. stav 1. Zakona o radu RS, imaju karakter štete u vidu izgubljene dobiti, a ne karakter novčanih potraživanja iz radnog odnosa, kakav je u konkretnom slučaju. Pored toga, Ustavni sud zapaža da iz obrazloženja osporenih presuda proizlazi da je neosnovano apelantovo pozivanje na odluke Ustavnog suda br. U 7/12 i AP 2045/08 u situaciji kada je Zakonom o radu Federacije BiH različito regulirano ostvarivanje prava na novčana potraživanja iz radnog odnosa (član 106.) u odnosu na Zakon o radu Republike Srpske (član 105.), koji se primjenjivao u postupku za ostvarivanje apelantovog prava na isplatu naknade troškova prijevoza za vrijeme obavljanja sudske i tužilačke funkcije u Republici Srpskoj.

Ustavni sud zapaža da su se redovni sudovi, suprotno apelantovim prigovorima, bavili apelantovim navodima da sudovi nisu postupili u skladu sa citiranim odlukama Ustavnog suda, Okružnog suda i Vrhovnog suda Republike Srpske, a koji su identični Predmet broj: AP-7391/18 Odluka o dopustivosti i meritumu navodima iz apelacija, utvrdivši da su prigovori neosnovani uz obrazloženja koja se, suprotno apelantovim tvrdnjama, ne doimaju proizvoljnim ni u segmentu primjene prava, niti utvrđenog činjeničnog stanja. Ustavni sud smatra da iz datog obrazloženja Vrhovnog suda ne proizlazi proizvoljnost koja bi posljedično dovela do kršenja apelantovog prava na pravično suđenje. Stoga, nezadovoljstvo presudom Vrhovnog suda jer se ne može pokrenuti pitanje kršenja prava na pravično suđenje, budući da se apelacioni navodi, u suštini, temelje na nezadovoljstvu i neslaganju sa stavovima tog suda o neosnovanosti apelantovog tužbenog zahtjeva, pri čemu apelant nije ponudio relevantnu argumentaciju za suprotan zaključak. Zbog toga, Ustavni sud zaključuje da su ovi navodi neosnovani.

Ustavni sud zapaža da iz apelacionih navoda proizlazi da apelant smatra da je postupanjem Vrhovnog suda u njegovom predmetu prekršena zabrana diskriminacije, kao i da je u konkretnom slučaju došlo do kršenja njegovog prava na jednako postupanje na način da je nekim zaposlenicima dosuđeno potraživanje iz radnog odnosa bez primjene prekluzivnih rokova, a da se radi o istom slučaju novčanog potraživanja kao i kod apelanta. S tim u vezi, Ustavni sud zapaža da je Vrhovni sud apelantov tužbeni zahtjev sagledao upravo u svjetlu stavova sudova izraženih u odlukama Okružnog i Vrhovnog suda Republike Srpske ali da je tužbeni zahtjev odbijen kao neosnovan, jer iz sadržine navedenih presuda i rješenja proizlazi da se radi o potraživanjima naknada plaća i drugih primanja zbog nezakonitog prestanka radnog odnosa koja, u smislu odredbe člana 117. stav 1. Zakona o radu Republike Srpske, imaju karakter štete u vidu izgubljene dobiti, a ne karakter novčanih potraživanja iz radnog odnosa, kakav je u konkretnom slučaju, o čemu se Ustavni sud prethodno detaljno izjasnio i zaključio da u vezi s navodima o kršenju prava na pravično suđenje nije bilo proizvoljnosti. Stoga, budući da apelant u apelaciji ne nudi relevantne argumente koji bi uputili na suprotan zaključak, Ustavni sud

smatra da su apelantovi navodi o kršenju člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 14. Evropske konvencije u vezi sa pravom na pravično suđenje neosnovani.

Na kraju, Ustavni sud zapaža da apelant ukazuje i na kršenje prava iz člana 8. Evropske konvencije i člana I/4. Ustava Bosne i Hercegovine. Međutim, Ustavni sud zapaža da apelant navode o kršenju ovih prava, također, vezuje za kršenje prava na pravično suđenje, odnosno proizvoljnu primjenu materijalnog prava. S obzirom na to da proizlazi, kao što je već navedeno u prethodnim tačkama ove odluke, da u konkretnom slučaju materijalno pravo nije proizvoljno primijenjeno na apelantovu štetu, kao i da apelant nije bio diskriminiran u predmetnom postupku, Ustavni sud i ove apelantove navode smatra neosnovanim.

Osim toga, Ustavni sud smatra da ne postoji povreda da je u odnosu na druga lica, koji su vodili iste ili slične postupke, potraživanje smatrano zahtjevom za naknadu štete, te da su u odnosu na ta lica primjenjivane odredbe Zakona o obligacionim odnosima a ne odredbe Zakona o radu i prekluzivni rok od jedne godine, u smisli odredbe člana 105. istog Zakona, kako je to primijenjeno u njegovom slučaju.

Nadalje, prema navodima iz tužbe diskriminacija se proteže i u nastavljenom postupku protivizvršenja, koji je tužena pokrenula protiv njega radi naplate isplaćenih mu potraživanja u izvršnom postupku, i to za troškove prevoza do 01.06.2006. godine, a da je trebalo obustaviti u potpunosti postupak protivizvršenja, jer da se nakon donošenja odluke Vrhovnog suda Republike Srpske od 30.06.2015. godine radi o drugoj izvršnoj ispravi, a ne o izvršnoj ispravi na osnovu koje je pokrenut postupak protivizvršenja (odluka Osnovnog suda u Zvorniku od 25.03.2009. godine i Vrhovnog suda Republike Srpske od 14.06.2011. godine), a da prema članu 2. Zakona o zabrani diskriminacije diskriminacija će se, u smislu tog zakona, smatrati svako različito postupanje uključujući svako isključivanje, ograničavanje ili davanje prednosti utemeljeno na stvarima ili pretpostavljenim osnovama prema bilo kojem licu ili grupi lica na osnovu njihove rase, boje kože, jezika, vjere, etničke pripadnosti, nacionalnog ili socijalnog porijekla, veze s nacionalnom manjinom, političkog ili drugog uvjerenja, imovnog stanja, članstva u sindikatu ili drugom udruženju, obrazovanja, društvenog položaja i spola, spolnog izražavanja ili orijentacije, kao i svaka druga okolnost koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemogući ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi, prava i sloboda u svim oblastima života, te se zabrana diskriminacije primjenjuje na sve javne organe kao i na sva fizička ili pravna lica, i u privatnom sektoru, u svim oblastima...Prema članu 3. istog Zakona neposredna diskriminacija je svako različito postupanje po osnovama određenim članom 2. tog zakona, odnosno svako djelovanje ili propuštanje djelovanja kada je neko lice ili grupa lica dovedena ili je bila ili bi mogla biti dovedena u nepovoljnim položaj za razliku od nekog drugog lica ili grupa lica u sličnim situacijama, a posredna diskriminacija podrazumijeva svaku situaciju u kojoj, naizgled neutralna odredba, kriterij ili praksa, ima ili bi imala učinak dovođenja nekog lica ili grupe lica u nepovoljan ili manje povoljan položaj u odnosu na druga lica.

Iz navedenih razloga ovaj sud prihvaćajući u svemu pravilne i potpune razloge nižestepenih sudova o neosnovanosti tužbenog zahtjeva tužitelja, nalazeći da su sve revizijske tvrdnje tužitelja koje se odnose na pogrešnu primjenu materijalnog prava lišene valjanog pravnog osnova, pa ih kao takve i odbija.

Ostali revizijski prigovori, koji u suštini predstavljaju ponavljanje činjeničnih tvrdnji tužbe i žalbenih prigovora, nisu od odlučnog značenja sa aspekta predmeta spora (član 231. u vezi sa članom 253. ZPP), pa ih sud kao takve nije posebno obrazlagao.

Kako ne stoje revizijski razlozi, kao ni razlozi na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, to je primjenom odredbe člana 248. reviziju tužitelja valjalo odbiti.

Predsjednica vijeća
Amra Hadžimustafić, s.r.